

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور - پژوهشکده اکولوژی دریای خزر

عنوان :

**بررسی تغذیه بچه ماهیان فیتوفاگ
در استخر های پرورشی و آکواریوم با
تاکید بر ارزش غذایی فیتوپلانکتونهای
غالب مورد تغذیه بچه ماهیان**

مجری :

فاطمه سادات تهامی

شماره ثبت

۴۱۶۲۹

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور - پژوهشکده اکولوژی دریای خزر

عنوان پروژه : بررسی تغذیه بچه ماهیان فیتوفاک در استخر های پرورشی و آکواریوم با تاکید بر ارزش غذایی فیتوپلانکتونهای

غالب مورد تغذیه بچه ماهیان

شماره مصوب : ۷۸-۰۷۱۰۱۴۲۰۰۰-۰۳

نام و نام خانوادگی نگارنده / نگارندگان : فاطمه سادات تهامی

نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه ها و طرحهای ملی و مشترک دارد) : -

نام و نام خانوادگی مجری / مجریان : فاطمه سادات تهامی

نام و نام خانوادگی همکاران : کبری تکمیلیان - علیرضا کیهان ثانی - آسیه مخلوق - حوریه یونسی پور - یوسف ایری

نام و نام خانوادگی مشاوران : -

نام و نام خانوادگی ناظر : -

محل اجرا : استان مازندران

تاریخ شروع : ۷۸/۹/۱

مدت اجرا : ۲ سال و ۹ ماه

ناشر : مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

شمارگان (تیراژ) : ۲۰ نسخه

تاریخ انتشار : سال ۱۳۹۲

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است . نقل مطالب ، تصاویر ، جداول ، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ
بلامانع است .

«سوابق طرح یا پروژه و مجری»

پروژه: بررسی تغذیه بچه ماهیان فیتوفاگ در استخرهای پرورشی و آکواریوم با

تاکید بر ارزش غذایی فیتوپلانکتونهای غالب مورد تغذیه بچه ماهیان

کد مصوب: ۷۸-۰۷۱۰۱۴۲۰۰۰-۰۳

شماره ثبت (فروست): ۴۱۶۲۹ تاریخ: ۹۱/۷/۲۲

با مسئولیت اجرایی سرکار خانم فاطمه سادات تهامی دارای مدرک تحصیلی کارشناسی

ارشد در رشته زیست شناسی دریامی باشد.

پروژه توسط داوران منتخب بخش اصلاح نژاد و تکثیر و پرورش آبزیان

در تاریخ ۸۳/۶/۱۷ مورد ارزیابی و با نمره ۱۴ و رتبه متوسط تأیید

گردید.

در زمان اجرای پروژه، مجری در:

ستاد پژوهشکده مرکز ایستگاه

با سمت کارشناس ارشد آزمایشگاه در پژوهشکده اکولوژی دریای خزر مشغول بوده
است.

به نام خدا

صفحه	عنوان	فهرست مندرجات
۱	چکیده
۲	۱- مقدمه
۷	۲- مواد و روشها
۱۱	۳- نتایج
۱۱	۳-۱- فاکتورهای فیزیکی و شیمیایی
۲۲	۳-۲- مروپلانکتون
۲۸	۳-۳- فیتوپلانکتونهای استخر
۳۷	۳-۴- فیتوپلانکتونهای روده
۵۴	۴- بحث
۵۷	پیشنهادها
۵۸	پیوست
۷۶	منابع
۷۸	چکیده انگلیسی

چکیده

جهت بررسی تغذیه بچه ماهیان فیتوفاگ در استخرهای پرورشی، همزمان با شروع فصل گرما و پرورش بچه ماهیان فیتوفاگ، با هدف شناسایی ترکیب گونه‌ای پلانکتونی استخرها و محتویات روده، بچه ماهیان ۳-۶ گرمی از ۱۴ استخر پرورش ماهیان گرم‌آبی واقع در استانهای مازندران و گلستان صید شدند و سپس توسط فرمالین فیکس و به آزمایشگاه پلانکتون‌شناسی پژوهشکده اکولوژی دریای خزر انتقال داده شدند.

براساس مطالعات انجام شده بر روی روده ماهیها و آب استخرها بچه ماهیان فیتوفاگ از فیتوپلانکتونها، زئوپلانکتونها و دیتريت‌ها تغذیه می‌نمودند که غذای اصلی بچه ماهیان را فیتوپلانکتونها و دیتريت‌ها تشکیل می‌دادند و گاهی در محتویات روده آنها زئوپلانکتونها را نیز می‌توانست دید.

گروههای پلانکتونی بررسی شده در محتویات روده این بچه ماهیان عبارتند از سیانوفیتا (Cyanophyta)، کلروفیتا (Chlorophyta)، کریزوفیتا (Chrysophyta)، اوگلنوفیتا (Euglenophyta) و پیروفیتا (Pyrophyta) که در آب استخر نیز همین گروهها مشاهده گردید.

ماهی کپور نقره‌ای اعضای همه گروههای فیتوپلانکتونی شناخته شده در استخرها را مورد تغذیه قرار داده است ولیکن فراوانی نسبی این موجودات غذایی در آب و معده ماهی متفاوت می‌باشد. بطوریکه پلانکتونهایی که از نظر سایز کمتر از ۱۰ میکرون بوده‌اند دارای تراکم بیشتری در محتویات روده بودند و فیتوپلانکتونهای درشت سایز نیز در محتویات روده دارای تراکم بسیار کمتری نسبت به آب استخر بودند و نیز نسبت کلرلا در محتویات روده بسیار کمتر از نسبت آن در آب استخر بوده است که دلیل این امر این توان ریزسایز بودن جلبک کلرلا و در نتیجه عبور از فواصل بین خارهای آبششی دانست.

همچنین ارتباط مستقیمی بین تعداد موجودات آب استخر و محتویات روده این بچه ماهیان به چشم می‌خورد و مقدار تغذیه بچه ماهیان از جلبک Scenedesmus بیشتر از جلبک Cholorella بوده است و دلیل این امر را می‌توان اندازه کلرلا دانست که معمولاً کوچکتر از Scenedesmus بوده و از فضای بین تیغه‌های آبشش خارج می‌گردد.

طبق مطالعات انجام شده تفاوت‌های اساسی در هضم غذایی ماهیان فیلتر کننده براساس انواع غذاهای ذکر شده در بالا وجود داشته و بیشترین اختلاف در هضم جلبکهای سبز و سیانوباکتر قابل رویت است و در نتیجه پیشنهاد می‌گردد که مطالعات بیشتری روی چگونگی کوددهی و نسبت استفاده از کودها در جهت غنی‌تر نمودن آب استخر از فیتوپلانکتونهای راحت هضم‌تر صورت گیرد تا بتوان بازدهی بیشتری در پرورش ماهیان فیتوفاگ داشت.

لغات کلیدی: بچه ماهیان فیتوفاگ، تغذیه، فیتوپلانکتونها، زئوپلانکتونها، Pyrophyta, Euglenophyta, Chrysophyta, Cyanophyta, Cholorephyta.

۱- مقدمه

طی چند سال اخیر، به دلیل افزایش جمعیت و نیز صنعتی شدن و رشد بی رویه شهرها و ورود فاضلابهای صنعتی، شهری، کشاورزی و نیز عواملی مانند شکوفایی سیانوباکترها و رشد بی رویه آزولا، ضربات جبران ناپذیری به منابع آبی وارد گردید و لذا اهمیت منابع آبی داخلی بیش از پیش مورد توجه قرار می گیرد. ماهی فیتوفاگ به دلایل سریع رشد بودن، قابل پرورش بودن توأم با سایر ماهیان، خوش خوراک بودن و نیز به دلیل داشتن زنجیره غذایی کوتاه و در نتیجه داشتن افت انرژی کمتر مورد توجه قرار دارد. از آنجائیکه این ماهی حدود ۶۰٪ ترکیب گونه‌ای استخرهای پرورش ماهیان گرمآبی را تشکیل می دهد، مطالعه این ماهی دارای اهمیت خاصی می باشد. با توجه به نیاز به بررسی و شناسایی ترکیب گونه‌ای پلانکتونهای مهمی که مورد تغذیه این ماهیان قرار می گیرند، پروژه «بررسی تغذیه بچه ماهیان فیتوفاگ در استخرهای پرورشی و آکواریوم با تاکید بر ارزش غذایی فیتوپلانکتونهای غالب مورد تغذیه بچه ماهی»، با اهداف زیر اجرا گردید.

۱- بررسی و شناسایی ترکیب گونه‌ای پلانکتونهای استخرها

۲- بررسی نمونه‌های تغذیه شده توسط بچه ماهی جهت ارائه شناسنامه پلانکتونهای مورد تغذیه بچه ماهیان

فیتوفاگ در استخرهای پرورشی

۳- تعیین درصد جذب فیتوپلانکتونهایی که مورد تغذیه بچه ماهیان قرار می گیرند.

۴- کشت خالص و انبوه سازی برخی گونه‌هایی که بیشتر مورد تغذیه قرار می گیرند.

برای این منظور پروژه بررسی تغذیه بچه ماهیان فیتوفاگ در استخرهای پرورشی و آکواریوم با تاکید بر ارزش غذایی فیتوپلانکتونهای غالب مورد تغذیه بچه ماهی در دو فاز آزمایشگاه و مزرعه انجام گردید که در فاز اول تغذیه ماهی فیتوفاگ در محیط زندگی بچه ماهی و در فاز دوم تغذیه ماهیان در آکواریوم به منظور تعیین تاثیر انواع جلبکهای غالب در رشد بچه ماهی مورد بررسی قرار گرفت.

کپور نقره‌ای در رده ماهیان استخوانی (Osteichthys)، از راسته کپور شکلان Cypriniforms، از خانواده کپور ماهیان Hypophthalmichthys، زیر خانواده Hypophthalmichthiae جنس Hypophthalmichthys و نام علمی Hypophthalmichthys molitrix است (وثوقی و مستجیر، ۱۳۷۳). نام انگلیسی این ماهی Siver carp است و برخی از ماهی شناسان به این ماهی کپور سرگنده معمولی یا سفید پرورشی و به زبان روسی تولستالوییک هم گفته‌اند.

ماهی کپور نقره‌ای دارای بدن کشیده و نقره‌ای رنگ است. قسمت پشت و طرفین بالای سر طوسی تیره به نظر می‌رسد اما طرفین و شکم نقره‌ای و باله‌ها نقره‌ای روشن، باله شکمی و مخرجی زرد و زرد کم رنگ می‌باشد. این ماهی بدنی فشرده و نسبتاً مرتفع دارد. شکم دارای یک خط تیز (کیل) از ابتدای برجستگی شکم تا مخرج است. سر نسبتاً بزرگ، چشمها نسبتاً کوچک و پایین تر از خط افقی محوری بدن واقع شده است. فضای بین دو چشم زیاد است و دارای دهان زیرین و بزرگ و هلالی است و لب پایینی اندکی جلوتر قرار دارد. سرپوش آبششی دارای برجستگی ابتدای تنه غیر متصل است. انشعابات آبششی به عضو مشبک و اسفنج مانند متصل هستند. دهان حلقی یک ردیفی با فرم دندانی ۴.۴ و سطح بالایی دندانها پهن و دارای برجستگی و شیار بالایی کوچک و ظریف است.

فرمول باله سینه‌ای I-۱۷، باله شکمی I-۸، باله مخرجی III-II-۳ و باله پشتی III-۷ است.

فلسه کوچک بوده و خط جانبی در آغاز بدن با شیب تند به طرفین امتداد دارد و تعداد فلس بر روی خط جانبی ۱۱۰-۱۲۴ عدد است (Berg, 1964).

ابتدای باله پشتی عقبتر از باله شکمی است. باله سینه‌ای کاملاً نزدیک باله شکمی قرار دارد و انتهای باله سینه‌ای در گونه‌های خالص به باله شکمی نمی‌رسد. کیسه شنا بزرگ و دو قسمتی و قسمت جلویی کیسه شنا که تقریباً کروی می‌باشد از قسمت عقبی گلابی شکل بزرگتر است. باله دم نیز هموسرک می‌باشد (صالحی، ۱۳۷۶).

رشد ماهی کپور نقره‌ای مانند سایر ماهیان که خونسرد هستند تا حدود زیادی تابع درجه حرارت محیط است بنابراین بلوغ جنسی ماهی کپور نقره‌ای در تابعیت از درجه حرارت در مناطق گرمسیری زودتر از مناطق معتدله و سردسیر اتفاق می افتد.

براساس گزارشات، ماده این ماهی در مناطق حاره‌ای کشور چین که زیستگاه آن است در ۶-۵ سالگی بالغ میشود و در مناطق سردسیر کشور شوروی (مسکو) در سن ۸-۷ سالگی (Martyshv, 1973) به سن بلوغ می‌رسد و ماهی نر معمولاً زودتر از ماهی ماده بالغ می‌شود.

ماهی کپور نقره‌ای در طول زندگی خود عادات تغذیه‌ای متفاوتی دارد و شدت تغذیه نیز نوساناتی دارد در ابتدا پس از جذب کیسه زرده بچه ماهی نوس شروع به تغذیه شدید از پلانکتونهای جانوری ریز می‌کند که عمدتاً شامل روتیفرها و نوزادان تکامل نیافته آنان و پاروپایان است. اندازه ذرات غذایی مصرف شده توسط ماهی بستگی به اندازه دهان دارد که به تدریج با تکامل تدریجی اندام فیلتر کننده، در رژیم غذایی ماهی نیز تغییرات تدریجی بوجود می‌آید. در هشتمین روز که طول لارو ماهی ۱۵-۱۴ میلی‌متر است انشعابات آبششی اره مانند گردیده و لارو علاوه بر تغذیه از پلانکتونهای جانوری از پلانکتونهای گیاهی نیز تغذیه می‌نماید.

با تکامل تدریجی ماهی، انشعابات آبششی سریعاً تکامل یافته و مقدار پلانکتون گیاهی در رژیم غذایی ماهی بیشتر از پلانکتون جانوری می‌گردد. در سیزدهمین روز که طول ماهی حدوداً دو برابر هفتمین روز زندگی ماهی است، تعداد رشته‌های آبشش در قوسهای آبششی از ۳۰ عدد به حدود ۱۲۹ عدد افزایش یافته و پوسته نازکی در بین رشته‌های آبششی ظاهر می‌شود که به عنوان پرده ارتباطی برای منافذ داخلی آبششی عمل می‌کند و تغییر در رژیم غذایی احساس شده و تدریجاً تعداد پلانکتونهای گیاهی در رژیم غذایی ماهی زیاد می‌شود.

در هفدهمین روز زندگی لارو که طول ماهی به ۲۷ میلی‌متر رسیده و پرده‌های نازک رشته‌های آبششی به همدیگر متصل شده یک پرده الک مانند شکل می‌گیرد و طول روده به چند برابر طول بدن می‌رسد. در این زمان

رژیم غذایی ماهی بیشتر بر روی مصرف پلانکتون گیاهی استوار است و از لحاظ ساختمان داخلی و خارجی بدن ماهی جوان خیلی شبیه به ماهیان بالغ می‌گردد. هنگامیکه طول ماهی به سی میلی‌متر می‌رسد ساختمان انشعابات آبششی بچه ماهی شباهت زیادی به انشعابات آبششی ماهی بالغ دارد و بطور عمده از پلانکتون گیاهی تغذیه کرده و به مقدار خیلی ناچیز هم از پلانکتونهای جانوری استفاده می‌کند. (نظری، ۱۳۷۵).

ماهی کپور نقره‌ای بومی کشور چین است، محل‌های تخم‌ریزی طبیعی آن به علت برقراری شرایط اکولوژیک مناسب مثل طغیان آب در طی سیلابهای کوهستانی و تغییرات شدید و ناگهانی در سرعت جریان و ارتفاع آب و درجه حرارت ۲۸ تا ۳۵ درجه سانتی‌گراد آب، pH مناسب، اکسیژن محلول، عرض و عمق مناسب رودخانه و بیشتر در رودخانه‌های پرل، یانگ تسه، کیان تسه، یانگ جیانگ، چانگ جیانگ و هیوار متمرکز می‌باشد. هنگامیکه فصل تخم‌ریزی نزدیک می‌شود دسته‌های ماهیان به طرف بالا و محل‌های تخم‌ریزی رودخانه مهاجرت می‌کنند که در این مرحله ماهیان مولد در مرحله ۴ رسیدگی جنسی قرار دارند و پس از بارندگی و تغییرات خاص در وضعیت رودخانه‌ها یعنی طغیان در تابستان و تغییرات شدید در میزان آب و سرعت جریان، ماهیان به وسیله ترکیبی از عوامل فوق تحریک شده و اقدام به تکثیر می‌نمایند و تخم‌ریزی با حرکات ویژه تخم‌ریزی در وسط رودخانه و در سطح آب انجام می‌گیرد.

یک تحقیق که به بررسی عادات تغذیه‌ای و روش تغذیه بچه ماهیان فیتوفاگ و همچنین تغییرات مورفولوژیک و آناتومیک بچه ماهی فیتوفاگ در طول دوره پرورش، رژیم غذایی عمده بچه ماهی نارس و بچه ماهی انگشت قد مورد بررسی قرار گرفت، آورده شده است که کپور نقره‌ای فاقد آنزیم مورد نیاز برای هضم فیبر، کیتین، پکتین و ... است و بنابراین بچه ماهیان فیتوفاگ برای هضم بسیاری از فیتوپلانکتونهای متعلق به رده جلبکهای سبز - آبی، سبز، اوگلناها که دارای دیواره کیتینی هستند یا با مشکل روبرو هستند و یا اصلاً قادر به هضم آنها نیستند و هر چه تراکم پلانکتون گیاهی در توده آب بیشتر باشد، شدت پالایش کاهش می‌یابد و برعکس و

پلانکتونهای خورده شده توسط ماهی، تماما هضم نشده و از راه مدفوع خارج می گردد که علت این امر هم با ترکیبات مختلف دیواره سلولی پلانکتونهای گیاهی و آنزیمهای گوارشی ماهی کپور نقره‌ای ارتباط دارد (نظری، ۱۳۷۵).

در پروژه تحقیقاتی تحت عنوان (بررسی تغییرات کمی و کیفی فیتوپلانکتونها در استخرهای پرورش ماهیان گرم آبی و نقش آنها در رژیم غذایی ماهی فیتوفاگ) که به بررسی تغییرات کمی و کیفی فیتوپلانکتونها در طول دوره پرورش، مشخص نمودن جنسها و گروههای غالب فیتوپلانکتونی در ماههای مختلف سال و بررسی کمی و کیفی رژیم غذایی ماهی کپور نقره‌ای پرداخته شد، گروههای پلانکتونی گیاهی بررسی شده عبارتند از: سیانوفیتا Cyanophyta، کلروفیتا Chlorophyta، کریزوفیتا Chrysophyta، اوگلنوفیتا Euglenophyta و پیروفیتا Pyrophyta. (عسکر زحمتکش کومله، ۱۳۷۴).

طبق تحقیقات (Mehdinegad 1996) نوع غذا و اندازه آن برای ماهیان فیلتر کننده مهم بوده و تولید ماهی کپور نقره‌ای بستگی تمام به کیفیت، کمیت و در دسترس بودن غذای مطلوب و شرایط محیطی دارد و اگرچه جلبک از غذای اصلی ماهی کپور نقره‌ای محسوب می شود ولی ژئوپلانکتونها، باکتریها، موجودات کفزی و دیتریتهای از منابع غذایی دیگری هستند که به صورت غیر انتخابی توسط ماهی خورده می شوند.

(Spataru 1977) معتقد است که مواد غذایی ماهی کپور نقره‌ای شامل جلبک سبز، سیانوباکترها و روتیفرها است و در میان آنها جلبک Scenedesmus، ذرات آلی از غذاهای اصلی و بقیه از غذاهای جنبی است که همراه با غذای اصلی توسط ماهی تغذیه شده‌اند در حالیکه (Herodek et al. 1989) از هضم و جذب سیانوباکترها و دیاتومه ها توسط بچه ماهیان نارس کپور نقره‌ای صحبت می کنند.

۲- مواد و روشها

جهت اجرای این پروژه در سال ۷۹ چهار استخر واقع در استان مازندران، هر یک به مساحت ۳ هکتار و مستطیل شکل که هر یک جداگانه از آب چاه آبیگری میشدند نمونه برداری گردید.

نمونه برداری فیتوپلانکتونها توسط روتنر ۵۰۰ سی سی انجام گرفت. بدین ترتیب که از فاصله سه متری کنار استخر ۵۰۰ سی سی از آب استخر را از چهار نقطه استخر توسط روتنر برداشت کرده و نمونه را در بطری ریخته و در همان منطقه توسط فرمالین ۴٪ فیکس گردید تا جهت کار در آزمایشگاه حاضر گردد. نمونه برداریها طی ماههای تیر، مرداد و شهریور، هر ۱۵ روز صورت گرفت. در آزمایشگاه ابتدا آب محتوی بطری را کاملاً بهم زده و سپس ۵ سی سی از آن را داخل چمبر ریخته و پس از رسوبگذاری، نمونه‌ها توسط کلید (Fresh water, 1969) مورد شناسایی و شمارش قرار گرفت و سپس تعداد هر یک از گونه‌ها در لیتر محاسبه گردید.

نمونه برداری زئوپلانکتونها توسط تور زئوپلانکتون گیر با اندازه چشمه ۵۵ میکرون صورت گرفت. بدین طریق که از فاصله سه متری کنار استخر حدود ۴۰ لیتر آب استخر توسط تور زئوپلانکتون گیر از چهار نقطه استخر فیلتر گردید و سپس نمونه را در شیشه ریخته و توسط فرمالین ۴٪ فیکس گردید. نمونه برداری از زئوپلانکتونها نیز به مدت ۳ ماه، هر ۱۵ روز انجام گردید.

در آزمایشگاه، ابتدا آب بالای نمونه‌ها تخلیه گردید و در یک استوانه مدرج ریخته شد و سپس در حالیکه محتویات با دقت بهم زده میشد، نیم سی سی را توسط (sampler) نمونه بردار گرفته و با احتیاط بداخل لام بوگارف ریخته شد که بمنظور دقت در کار دو بار نیم سی سی و یکبار ۱۰ سی سی شناسایی و شمارش گردید تا خطای کار کاهش یابد و سپس تعداد هر یک از گونه‌ها در لیتر محاسبه گردید.

هر ۱۵ روز از بچه ماهیان فیتوفاگ استخرهای مورد مطالعه نیز نمونه برداری گردید. برای صید بچه ماهیان فیتوفاگ از تور با اندازه چشمه نیم سانتیمتر استفاده گردید و در هر دوره نمونه برداری حدود ۱۰ عدد از بچه

ماهیان ابتدا به مدت ۲۰ دقیقه در مخلوط یخ و نمک گذاشته شدند و سپس توسط فرمالین بصورت ۱۰٪ فیکس گردیدند و به آزمایشگاه انتقال داده شدند.

در نمونه برداری از آب یک نکته از اهمیت خاص برخوردار است و آن فیکس کردن نمونه گرفته شده اکسیژن آب و خنک نگه داشتن نمونه های آب تا زمان آزمایش می باشد .

برای تهیه نمونه مورد آزمایش از ظروف وینکلر و پلاستیکی استفاده شده است . ظروف وینکلر برای تهیه نمونه جهت آزمایش و تعیین اکسیژن ، ظروف پلاستیکی برای تهیه نمونه جهت آزمایش فاکتورهای دیگر مورد استفاده قرار گرفت .

نمونه هایی که توسط وینکلر گرفته شدند توسط ۲ سی سی یدور قلیایی و ۲ سی سی کلرور منگان برای انتقال به آزمایشگاه فیکس شدند .

در نمونه برداری آب جهت اندازه گیری فاکتورهای دیگر آب از دستگاه نمونه گیر روتنر با ظرفیت نیم لیتری استفاده گردید . این دستگاه استوانه ای است که بوسیله یک ضامن در بالا بسته شده و در زیر استوانه نیز شیری نصب گردیده است و استوانه بوسیله یک طناب که وزنه آزاد ساز ضامن نیز روی آن قرار دارد به داخل آب فرستاده شده و با رها سازی وزنه ، ضامن آزاد گشته و استوانه بسته میگردد . آب را توسط شیر آب به داخل ظروف پلاستیکی ریخته سپس درب ظروف را محکم بسته و روی ظروف را که حاوی اطلاعات شماره استخر ، تاریخ و ساعت نمونه برداری است برچسب می زنیم و نمونه آب حد اکثر تا یک هفته در فریزر با کمترین تغییرات باقی مانده و قابل استفاده است .

آزمایش CO_2 با انتقال مواد و لوازم مورد نیاز به محل نمونه برداری انجام شده است . ۵۰ سی سی نمونه گرفته و ۲ سی سی فنل به آن اضافه گردیده و در صورت رنگی شدن با NaOH تیترا گردید . دمای آب توسط ترمومتر جیوه ای در محل اندازه گرفته شده است .

فاکتورهای مورد اندازه گیری در آب استخر شامل: میزان NO_2 , NH_4 , CO_2 , pH , O_2 , PO_4 , NO , دمای آب و دمای هوا بود. نمونه ها در آزمایشگاه هیدروشیمی پژوهشکده اکولوژی دریای خزر آزمایش گردید و آزمایشات مربوط به تعیین میزان عوامل مختلف فیزیکی و شیمیایی با استفاده از روشهای علمی متداول زیر صورت گرفت:

PH: برای اندازه گیری میزان pH، از pH متر مدل Testo استفاده گردید.

ازت نیتریتی: به روش برن - اشنایدر آزمایش شده و نمونه توسط دستگاه اسپکتروفتومتر CECIL خوانده شده است.

ازت نیتراتی: به روش ستون کاهشی کادمیوم و استفاده از دستگاه اسپکتروفتومتر CECIL آزمایش شده است.

آمونیاک: به روش فنات آزمایش و نمونه توسط دستگاه اسپکتروفتومتر HITACHI قرائت گردیده است.

فسفات: به روش کلرید قلع آزمایش و نمونه توسط دستگاه اسپکتروفتومتر HITACHI قرائت گردیده است.

در آزمایشگاه بچه ماهیان کالبد گشایی شده و روده ها جدا گردیدند. کالبد گشایی بچه ماهیان بوسیله قیچی جراحی انجام گرفت. از ناحیه مخرج برشی را انجام داده و در امتداد خط میانی تا ناحیه نزدیکی دهان ادامه داده و بدین ترتیب با برش بخش خلفی دستگاه گوارش (انتهای روده) در ناحیه مخرج و سپس برش بخش قدامی دستگاه گوارش در ناحیه دهان دستگاه گوارش بطور کامل از داخل شکم ماهی در آورده شد (شکل ۱-۲).

جهت بررسی محتویات روده، کل دستگاه گوارش بچه ماهیان به سه قسمت مساوی تقسیم شدند و دو قسمت ابتدایی و انتهایی روده هر کدام جداگانه در ۴۰ میلی لیتر آب معمولی کاملاً حل شده و سپس توسط نمونه بردار ۰/۱cc از آن بر روی لام معمولی گذاشته و سپس آرام لامل ۴۴*۲۲ را با زاویه ۴۵ درجه بر روی آن گذاشته و نمونه های فیتوپلانکتون موجود بر روی لام توسط عدسی ۴۰ میکروسکوپ شناسایی و شمارش شدند. (جداول شماره ۹ و ۱۰ نیز بر اساس میانگین فیتوپلانکتونهای مشاهده شده در ۰/۱cc آورده شده است)

(جهت ثبت اطلاعات محتویات دستگاه گوارش بچه ماهیان فیتوفاگ از فرم الف که در ضمیمه آورده شده است، استفاده گردید).

اطلاعات بدست آمده پس از تنظیم داده ها، در برنامه Excell و SPSS تحت برنامه Windows ثبت گردید. میانگین و انحراف معیار نمونه ها محاسبه و مورد مقایسه قرار گرفت و در جداول مربوط ارائه گردیده است. اطلاعات فیتوپلانکتونی استخر و ابتدای روده ماهیان برای مقایسه بین فراوانی انواع فیتوپلانکتونهای مصرفی استخر و نیز ابتدا و انتهای روده ماهیان برای مطالعه فیتوپلانکتونهای هضمی توسط آنالیز تست هتروژنی بوسیله آزمون مربع کای انجام شد (Sokal & Rohlf 1981).

شکل ۲-۱ - کالبد گشایی بچه ماهیان فیتوفاگ بوسیله قیچی جراحی

۳- نتایج

۳-۱- فاکتورهای فیزیکی و شیمیایی

روابط بین کیفیت آب و تغذیه در پرورش متراکم آبزیان پیچیده است بطور مثال دما، فعالیت تغذیه‌ای، متابولیسم و رشد را تحت تاثیر قرار می‌دهد و در نتیجه اهمیت اساسی در تعیین انواع و مقادیر خوراک‌های مصرفی برخوردار است، در این پروژه سعی گردید تا فاکتورهای pH، درجه حرارت، دی‌اکسید کربن، نیتريت، نیترات، آمونیاک و فسفر در هر نوبت نمونه‌برداری، بررسی گردد.

درجه حرارت:

در استخرهای مورد مطالعه میانگین دما $24/7^{\circ}\text{C}$ بوده است و حداقل دما 14°C در استخر شماره ۴ و حداکثر دما 30°C در استخر شماره ۱ بوده است.

دی‌اکسید کربن (CO_2):

در بیشتر استخرها و در بیشتر فصول در ساعات ۱۲-۱۱ بسیار اندک بوده است و نوسانات کلی آن بین $0-15/84$ بوده است.

نیتريت و نیترات:

غلظت نیتريتها و نیتراتها در آبهای سطحی به علت پایداری کم، اندک می‌باشد. نیتريت محصول حدواسط در اکسایش بیولوژیک آمونیاک و نیترات محصول نهایی فرآیند اکسیداسیون می‌باشد.

نوسانات نیتريت اندازه‌گیری شده (NO) بین $0/105$ در استخر شماره ۴ تا $0/0002$ در همان استخر و نوسانات نیترات (NO_3) نیز بین $0/0052$ در استخر شماره ۱ تا $0/285$ در استخر شماره ۳ بوده است.

آمونیاک:

مقدار متوسط آمونیاک در استخر یک ۰/۲۵۴، در استخر دو ۰/۱۸۱، در استخر سه ۰/۲۵۸ و در استخر چهار ۰/۴۵۴ بوده است و حداقل آمونیاک ۰/۰۱۷ و در استخر یک و ماکزیمم آمونیاک در استخر چهار و به میزان ۰/۷۴۴ بوده است.

فسفات:

در استخرهای مورد مطالعه رنج تغییرات فسفات بین ۰/۰۱۴ تا ۰/۹۸۵ در استخر ۴ متغیر بوده است و بطور میانگین استخر شماره ۱ کمترین میزان فسفات را داشته است و در حالی که در سه استخر دیگر میزان فسفات بسیار نزدیک به هم بوده است.

pH:

در استخرهای پرورش ماهیان گرم آبی ماهی نیاز به pH مشخص آب دارد (۷/۵-۸/۵) ولی می تواند در pH ۶ تا ۱۰ زنده باقی بماند و چنانچه حیات در خارج از دامنه مناسب pH طولانی شود، رشد ماهی کاهش خواهد یافت و در استخرهای مورد مطالعه بیشترین pH را در استخر ۲ داشتیم (۹/۱۳) و کمترین pH در استخر شماره ۱ (۷/۰۸) بوده است و بطور میانگین pH در استخرهای مورد مطالعه بین ۷ تا ۹ در نوسان بوده است و می توان گفت که دارای pH تقریباً مناسبی بوده اند.

جدول شماره ۱ میانگین و انحراف معیار پارامترهای شیمیایی مهم در امر پرورش ماهی را نشان می دهد. مقایسه انحراف میانگین پارامترهای اندازه گیری شده در تمام موارد بجز میزان اکسیژن محلول اختلافات معنی داری را نشان نداده است (جدول ۱۴).

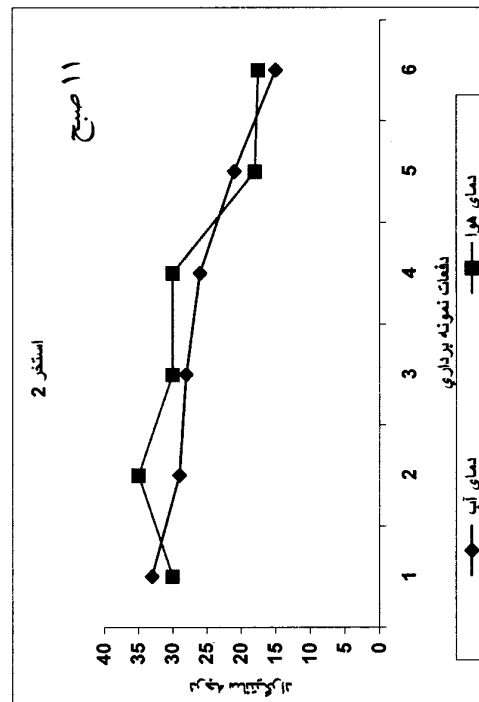
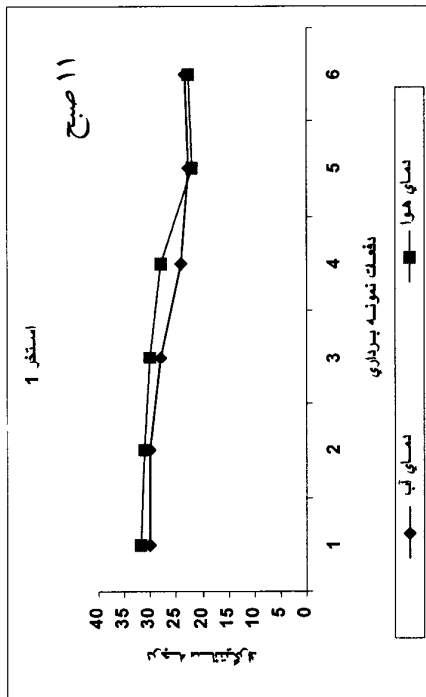
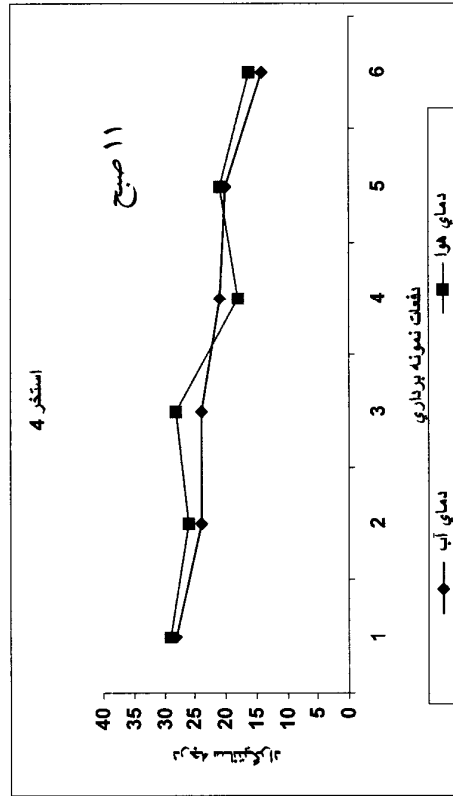
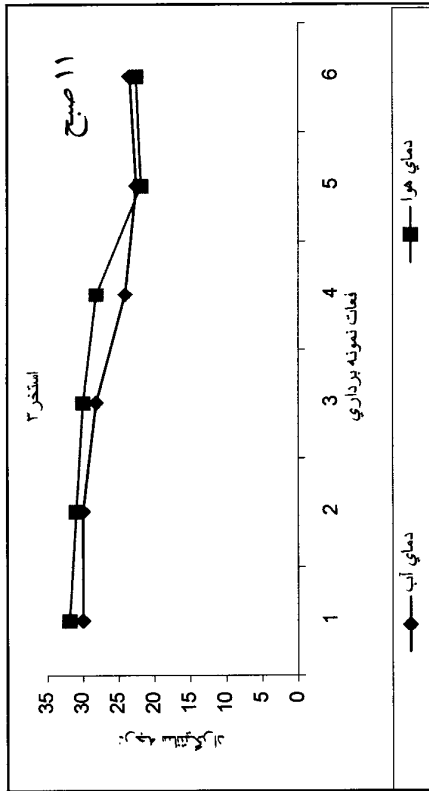
تفاوت معنی دار اکسیژن محلول ناشی از افزایش میزان اکسیژن در استخر شماره ۱ بوده که نسبت به سایر استخر ها در حدود ۲ میلی گرم در لیتر اکسیژن محلول بیشتری را نشان داده است. مطابقت بیوماس فیتوپلانکتونی بین

استخر ها و میزان اکسیژن استخر ها هیچ گونه همبستگی بین افزایش اکسیژن و میزان فیتوپلانکتون نشان نداد و لذا با توجه به بالا بودن سطح اکسیژن در کلیه استخر ها سایر عوامل فرعی در تغییر میزان اکسیژن میتواند در این خصوص موثر باشد. برای مثال شدت هوادهی و یا وضعیت بستر استخر از لحاظ مصرف اکسیژن توسط موجودات کف استخر و غیره.

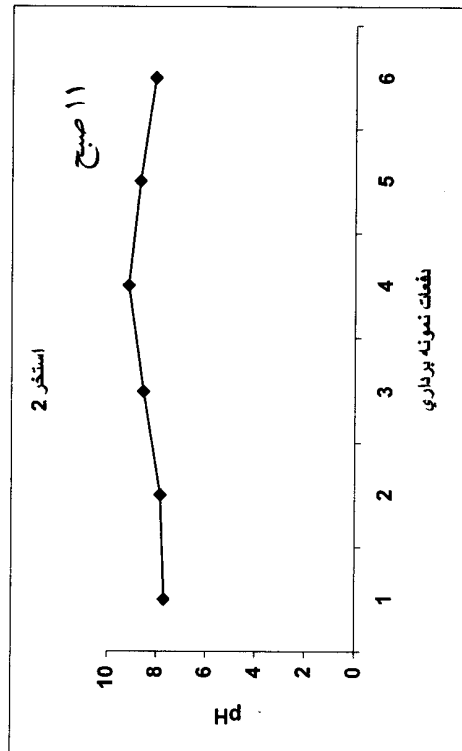
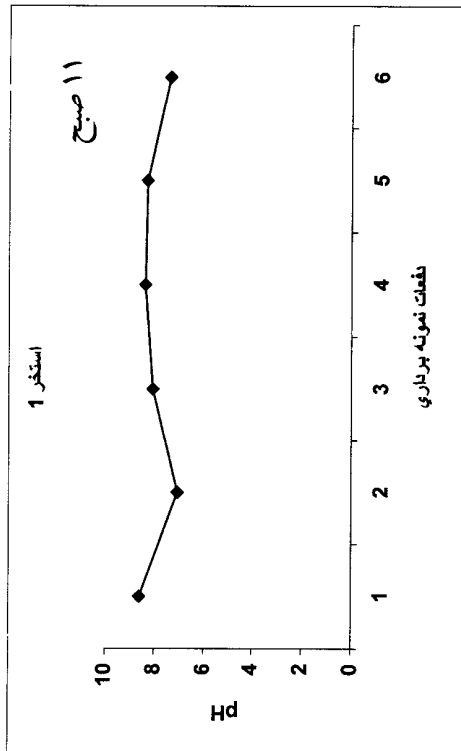
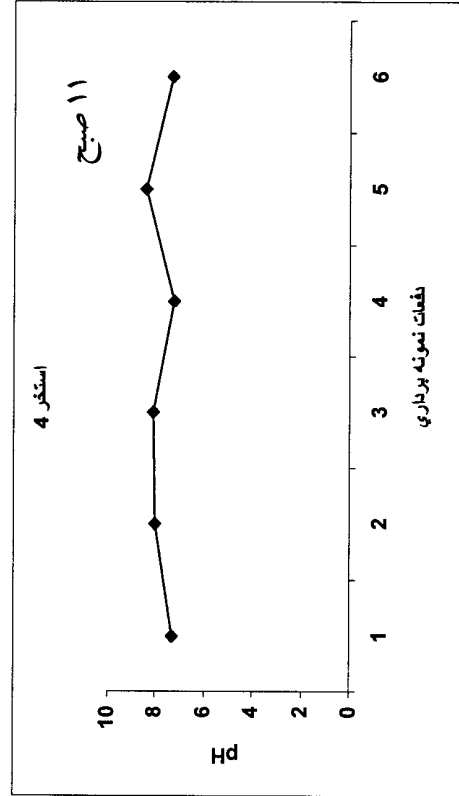
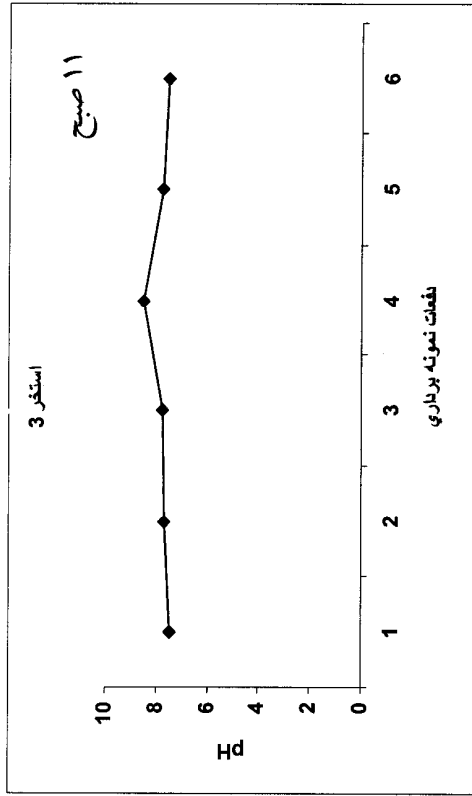
جدول ۱ - فاکتورهای فیزیکی و شیمیایی اندازه گیری شده در استخر های پرورش ماهیان گرم آبی

نام استخر	دفعات نمونه برداری	دمای آب	دمای هوا	pH	DO	CO ₂	NO ₂ ⁻	NO ₃ ⁻	NH ₄	PO ₄
۱	۱	۳۰	۳۲	۸.۶	۱۳.۲۵	۰	۰.۰۰۱۸	۰.۱۱۷	۰.۰۴۳	۰.۰۴۳
	۲	۳۰	۳۱	۷.۰۸	۱۳.۲	۱۲.۲۱	۰.۰۰۳۳	۰.۲۲۹	۰.۲۳۹	۰.۰۵۶۸
	۳	۲۸	۳۰	۸.۰۸	۹.۵۵	۳.۵۲	۰.۰۰۰۹۹	۰.۱۱۲	۰.۳۴۷	۰.۰۳۹
	۴	۲۴	۲۸	۸.۳۴	۱۰.۱۲	۱.۷۵	۰.۰۰۵۴	۰.۰۰۵۲	۰.۰۱۷	۰.۰۸
	۵	۲۲.۵	۲۲	۸.۲۷	۱۱.۶۲	۵.۲۸	۰.۰۰۳۸	۰.۰۱۹	۰.۳۹۷	۰.۱۲۶
	۶	۲۳.۵	۲۲.۵	۷.۳۹	۱۳.۰۸	۱۴.۰۸	۰.۰۰۵۹	۰.۱۴	۰.۴۸۱	--
	میانگین	۲۶/۳	۲۷/۶	۸/۰	۱۱/۸۰	۶/۱۴	۰/۰۰۴	۰/۱۰۴	۰/۲۵۴	۰/۰۶۹
	SD	۳/۱۰	۳/۹۶	۰/۵۴	۱/۵۰	۵/۲۳	۰/۰۰۱	۰/۰۷	۰/۱۷	۰/۰۳
۲	۱	۳۳	۳۰	۷.۷	۶.۵۶	۷.۰۴	۰.۰۰۱۰۷	۰.۰۹۱	۰.۲۵۱	۰.۲۹۱
	۲	۲۹	۳۵	۷.۸۸	۹.۹۲	۵.۲۷	۰.۰۰۶۸۲	۰.۱۱۷	۰.۰۵۳	۰.۱۴۳
	۳	۲۸	۳۰	۸.۵۶	۸.۸	۰	۰.۰۰۸۳	۰.۲۵	۰.۰۷۰	۰.۲۲۸
	۴	۲۶	۳۰	۹.۱۳	۱۰.۸۹	۰	۰.۰۴۹۷	۰.۲۷۵	۰.۳۱۸	۰.۶۲۱
	۵	۲۱	۱۸	۸.۶۶	۸.۲	۰	۰.۰۱۶۳	۰.۱۸۹	۰.۲۶۲	۰.۴۷۱
	۶	۱۵	۱۷.۵	۸.۱	۱۱.۳۶	۳.۵۲	۰.۰۰۳۸۸	۰.۱۵۸	۰.۱۳۲	۰.۳۴۰
	میانگین	۲۵/۳	۲۶/۸	۸/۳	۹/۲۹	۲/۶۴	۰/۰۱۴	۰/۱۸۰	۰/۱۸۱	۰/۳۴۹
	SD	۵/۸۴	۶/۶۰	۰/۴۹	۱/۶۳	۱/۹۵	۰/۰۰۱	۰/۰۶	۰/۱۰	۰/۱۵
۳	۱	۳۳	۳۰	۷.۴۶	۸.۴	۱۳.۵	۰.۰۰۲۲۴	۰.۰۵۷	۰.۲۲۰	۰.۲۸۷

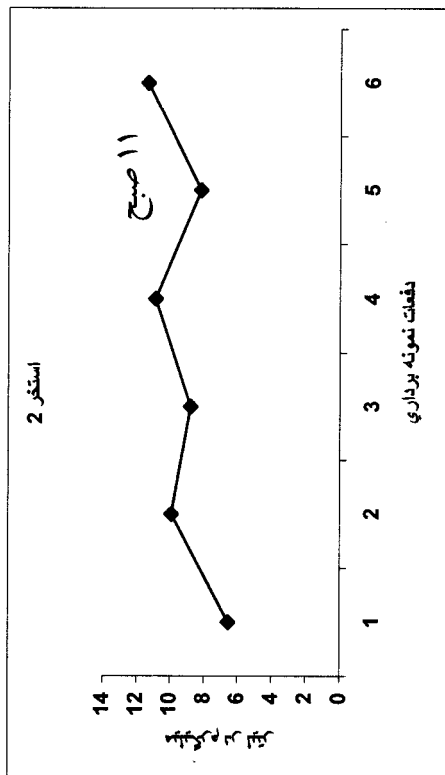
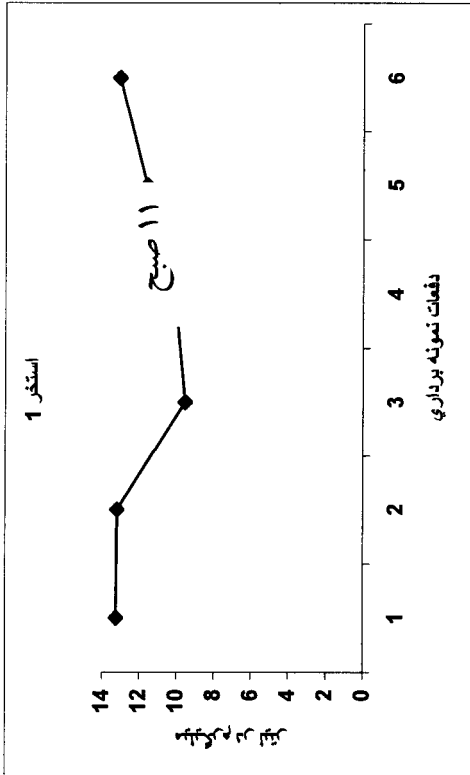
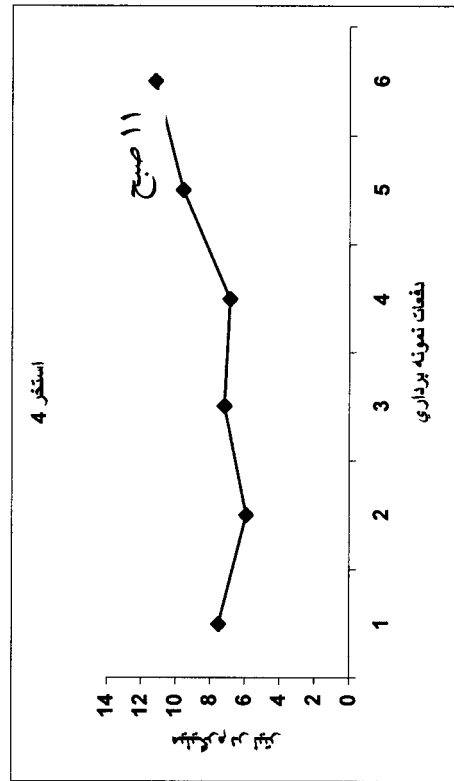
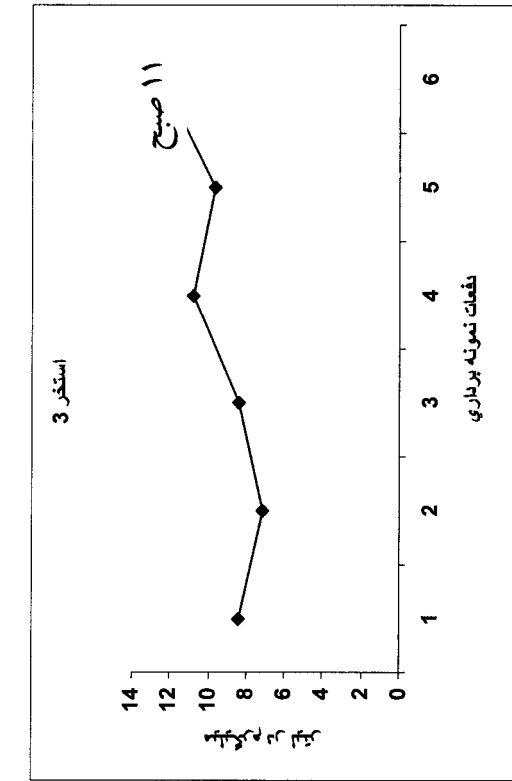
	۲	۲۹	۳۵	۷.۷۱	۷.۲	۱۳.۲	۰.۰۱۱۷	۰.۲۸۵	۰.۲۸۴	۰.۳۱۲
	۳	۲۸	۳۰	۷.۷۳	۸.۳۵	۱۳.۰۵	۰.۰۰۶۳۸	۰.۲۶۱	۰.۰۶۸	۰.۰۹۷
	۴	۲۶	۳۰	۸.۵	۱۰.۸	۱۱.۲۸	۰.۰۱۳	۰.۲۵۱	۰.۳۸۸	۰.۰۵۴
	۵	۲۱	۱۸	۷.۷۵	۹.۶	۱۰.۰۴	۰.۰۰۳۴۲	۰.۱۳۵	۰.۱۵۹	۰.۵۱۵
	۶	۱۵	۱۷.۵	۷.۵۱	۱۲.۴۸	۹.۵۶	۰.۰۰۳۶۳	۰.۱۶۱	۰.۴۲۹	۰.۶۵۴
	میانگین	۲۵/۳	۲۶/۸	۷/۸	۹/۴۷	۱۱/۷۷	۰/۰۰۷	۰/۱۹۲	۰/۲۵۸	۰/۳۲۰
	SD	۵/۸۴	۶/۶۰	۰/۳۴	۱/۷۵	۱/۵۷	۰/۰۰۴	۰/۰.۸	۰/۱۲	۰/۲۱
۴	۱	۲۸	۲۹	۷.۳۵	۷.۵۲	۱۵.۸۴	۰.۰۰۱۲۵	۰.۲۰۲	۰.۱۷۹	۰.۱۵۱
	۲	۲۴	۲۶	۸	۵.۹۲	۳.۵۲	۰.۱۰۵	۰.۲۵۴	۰.۷۴۴	۰.۸۳۰
	۳	۲۴	۲۸	۸.۱	۷.۲	۴.۴	۰.۰۰۰۲	۰.۰۸۳	۰.۵۸۶	۰.۹۸۵
	۴	۲۱	۱۸	۷.۲۸	۶.۸۸	۷.۰۴	۰.۰۵۰۸	۰.۲۳۱	۰.۶۶۹	۰.۰۲۶۹
	۵	۲۰	۲۱	۸.۴	۹.۶	۰	۰.۰۲۸	۰.۲۲۹	۰.۲۱۰	۰.۱۵۸
	۶	۱۴	۱۶	۷.۳	۱۱.۲۲	-	۰.۰۰۰۶۴	۰.۰۹۱	۰.۳۳۸	۰.۰۱۴
	میانگین	۲۱/۸	۲۳/۰	۷/۷	۸/۰۶	۵/۱۳	۰/۰۳۱	۰/۱۸۲	۰/۴۵۴	۰/۳۶۱
	SD	۴/۳۳	۴/۹۶	۰/۴۴	۱/۷۹	۵/۳۵	۰/۰.۳	۰/۰.۶	۰/۲۲	۰/۳۹

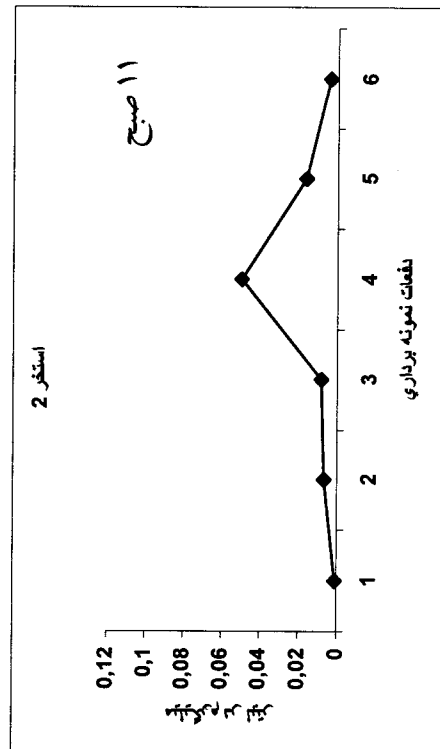
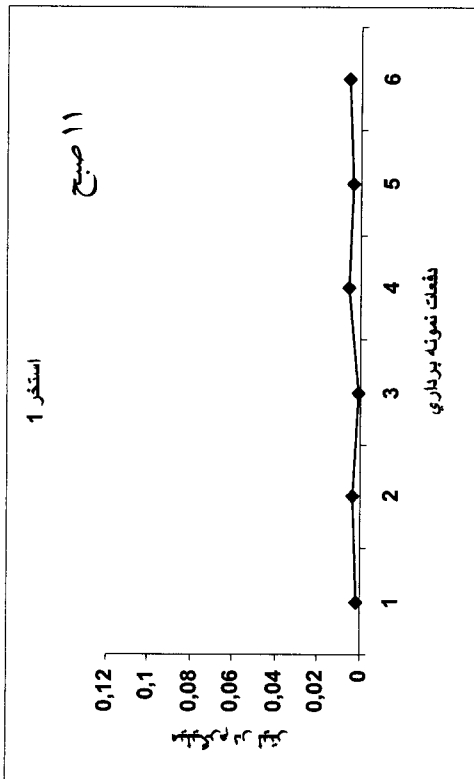
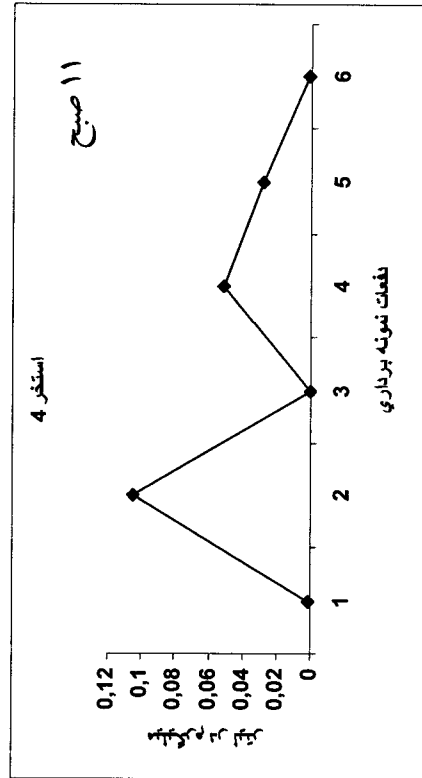
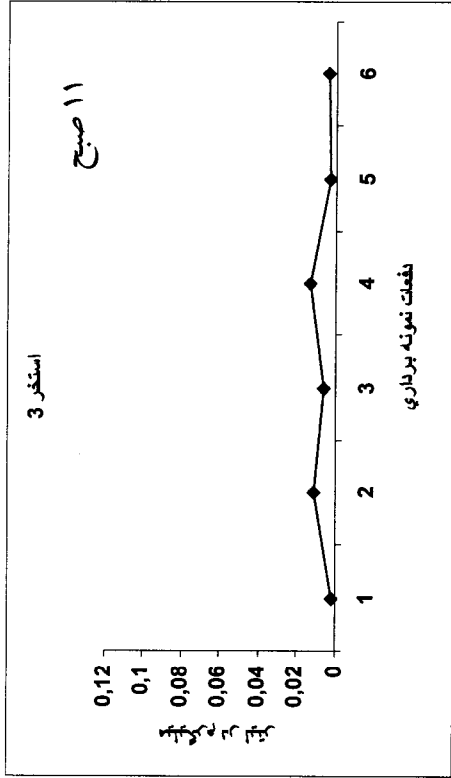
نمودار ۱ - دامنه تغییرات درجه حرارت در هوا و استخرهای مورد نظر

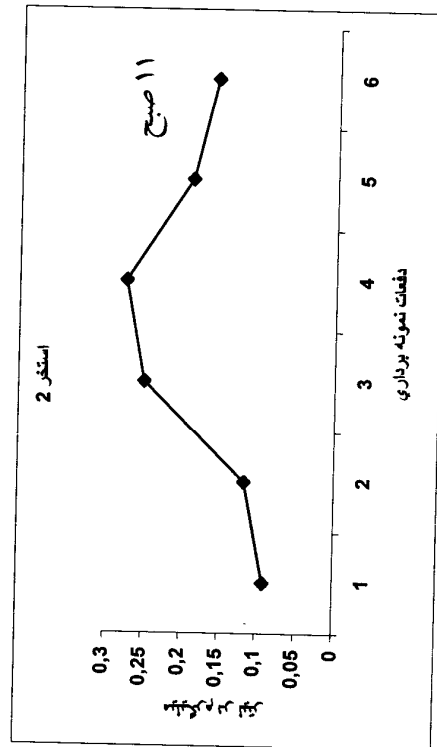
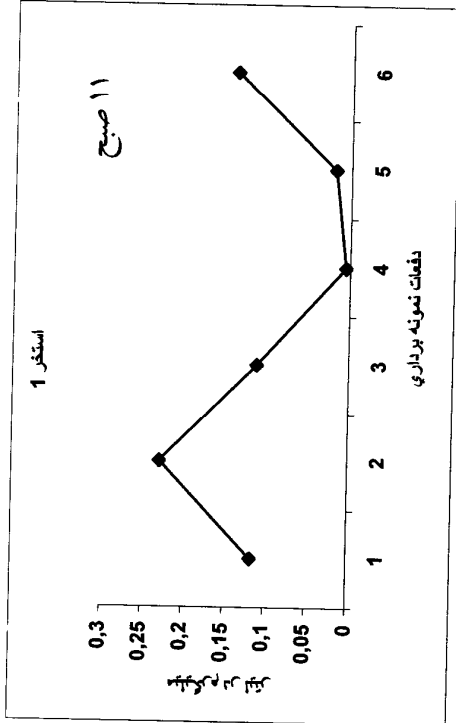
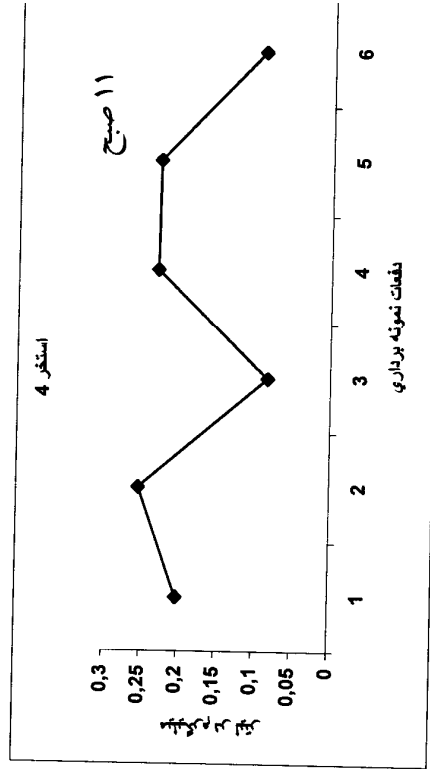
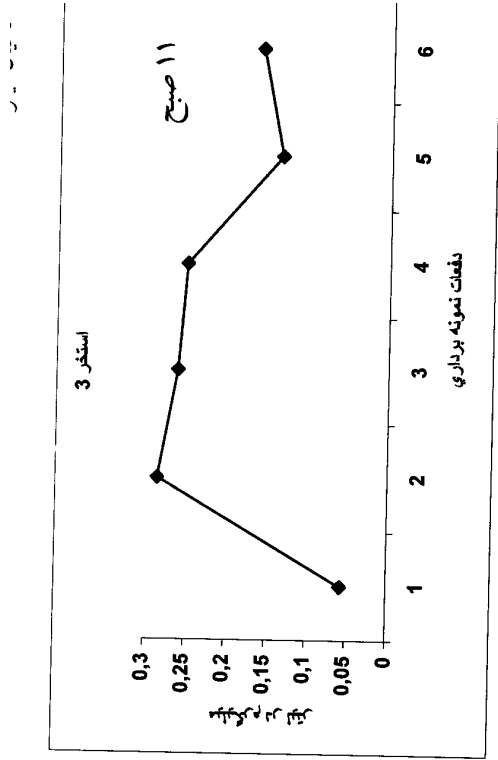
نمودار ۲- دامنه تغییرات pH در استخرهای مورد مطالعه

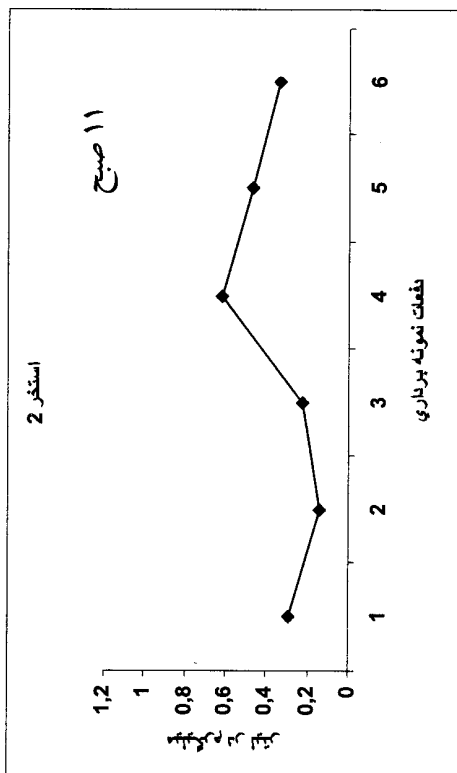
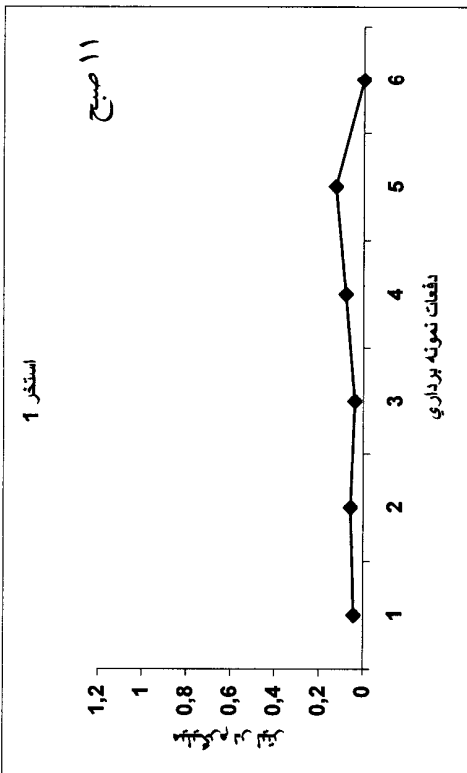
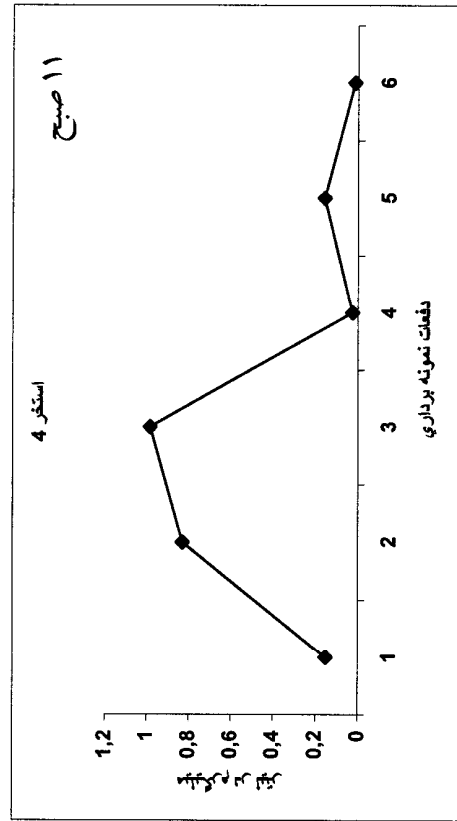
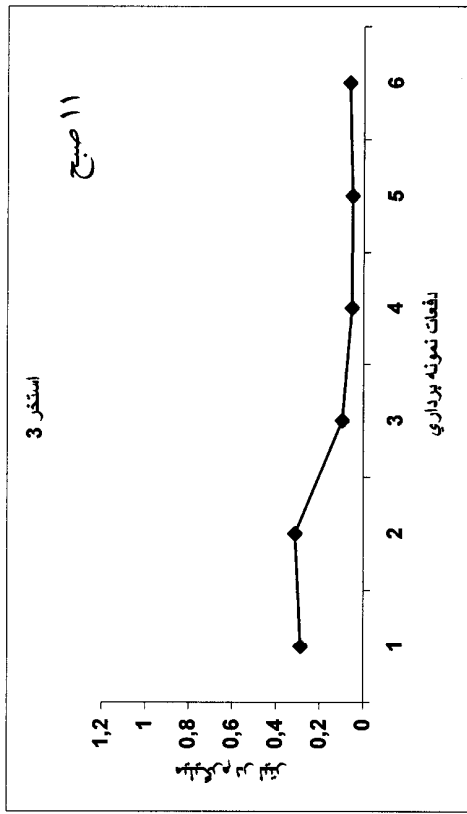
نمودار ۳- دامنه تغییرات اکسیژن محلول در استخرهای مورد مطالعه

نمودار ۴ - دامنه تغییرات NO₂ در استخرهای مورد مطالعه

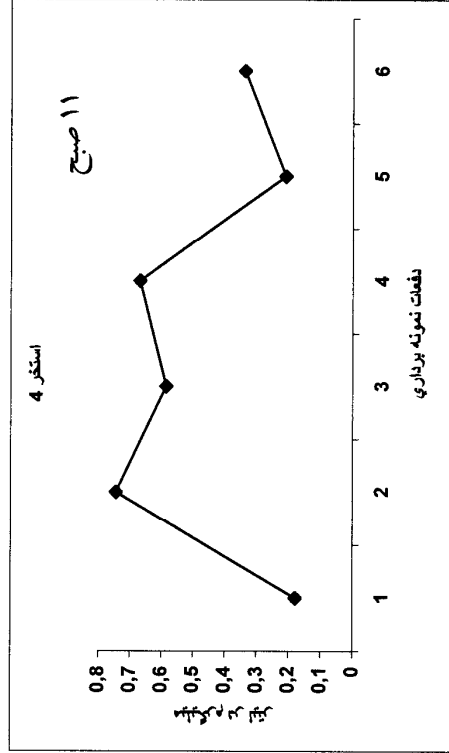
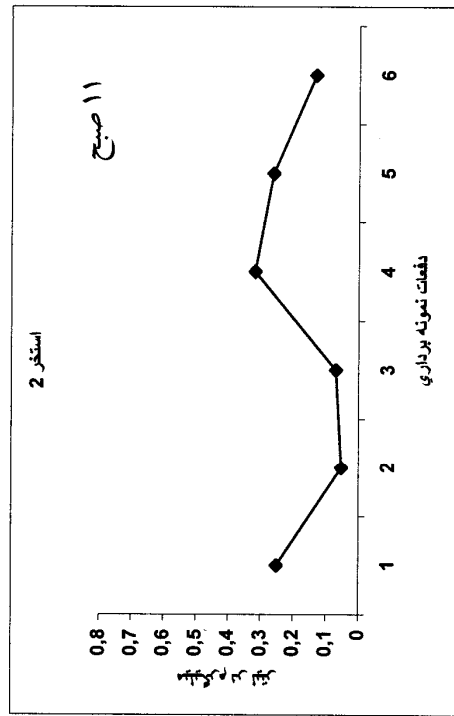
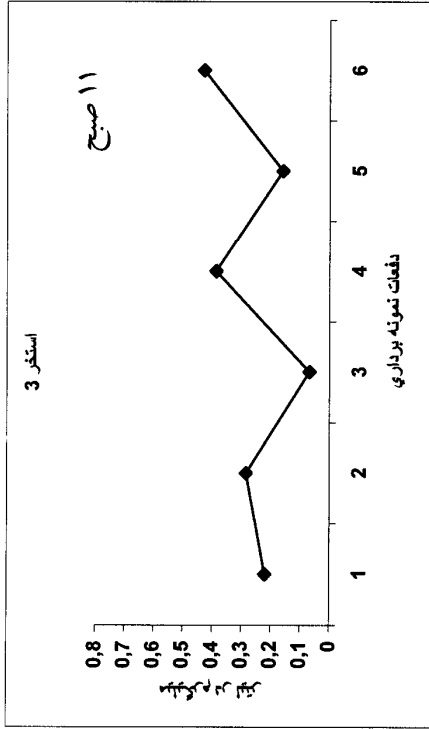
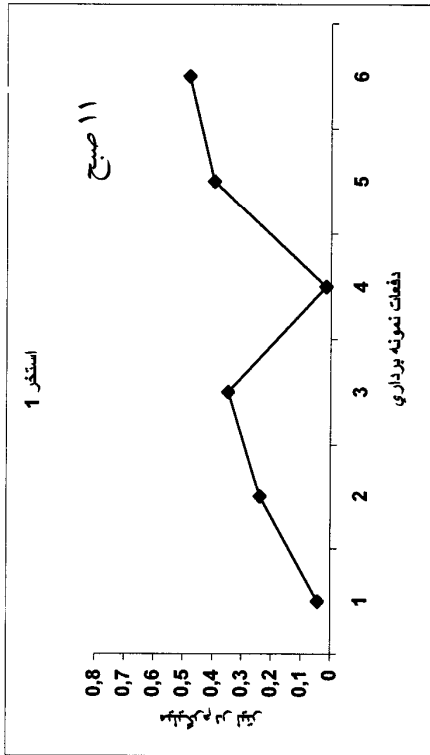

نمودار ۵- دامنه تغییرات NO_3 در استخرهای مورد مطالعه

نمودار 7- دانه معیبراب 1 و 4 در استخرهای مورد مطالعه

شیء صغیریه بچه ماهیان بیوف...

نمودار ۷- دامنه تغییرات NH_4 در استخرهای مورد مطالعه

۲-۳- مروپلانکتون

طی بررسی های انجام شده در آب استخر ، مجموعاً ۲۷ گونه از ۷ گروه مشاهده شده است که شامل Copepoda (۲ گونه) ، Rotifera (۱۱ گونه) ، Protozoa (۵ گونه) ، Cladocera (۱ گونه) ، Mollusca (۱ گونه) و لارو موجودات بنتیک (۴ گونه) ، Cyrripedia (۳ گونه) بوده است. لارو حشرات نیز در آب استخرهای مورد مطالعه مشاهده گردیده است در حالیکه در محتویات روده بچه ماهیان چنین تنوعی دیده نمی شود و مجموعاً ۵ جنس Rotifera ، Harringia, Notomata, Brachionus, Cephalopoda, Unknown مشاهده شده است که همگی آنها از گروه Rotifera بوده اند و تعدادی از آنها بدلیل دنا توره شدن در مراحل هضم غیر قابل تشخیص در حد جنس بوده اند (جدول ۲ و ۳).

در استخرهای مورد مطالعه شاخه Protozoa با حداکثر تراکم (۵۴۴۸۶/۱) عدد در متر مکعب در استخر شماره ۱ حداکثر گروه مروپلانکتون را در استخرهای مورد مطالعه تشکیل می دادند و سپس شاخه Rotifera با حداکثر تراکم (۴۲۹۳۵/۷) عدد در متر مکعب در استخر شماره ۱ گروه دوم را از نظر تراکم مروپلانکتونی تشکیل می دادند و شاخه های Cladocera, Copepoda, Bentic, Mollus و Cirripedia به ترتیب از نظر تراکم رتبه های سوم تا هفتم را تشکیل می دادند (جدول ۲). طبق اطلاعات بدست آمده، جنس های Harringia و Notommata هم در ابتدا و هم در انتهای روده این بچه ماهیان بیشترین تعداد را داشته اند (جدول ۳).

جدول ۲ - فهرست و میانگین تعداد زئوپلانکتونهای مشاهده شده در استخرهای مورد مطالعه در ۶ بار نمونه برداری از خرداد تا مردادماه (تعداد در متر مکعب)

	استخر ۱		استخر ۲		استخر ۳		استخر ۴	
	تعداد	انحراف معیار	تعداد	انحراف معیار	تعداد	انحراف معیار	تعداد	انحراف معیار
COPEPODA	6.3	7	63.7	3.7	44.8	5.6	131.1	16.67
Cyclopoida N2	6.3	7	63.7	3.7	21.7	1.6	43.8	2.67
Cyclopoida N3	0	0	0	0	23.1	4	87.3	14
ROTIFERA	42935.7	92.8	21.5	8.1	3262.1	457.5	3739.9	52.87
Brachionus sp	36436.5	56.2	0	0	1548.4	37	1466.7	34.83
Brachionus (ova)	6499.2	36.6	0.5	2.1	807.6	402.3	42.8	1
Harringia sp	0	0	2.8	0	883.8	9.8	2070	6.09
Trichotria pocillum	0	0	1.8	0.1	0	0	44.2	0.93
Euchlanis sp	0	0	0.7	0.3	0.5	0.4	31.5	3.33
Notommata sp	0	0	14.3	4.4	10.2	4	64.5	6.67
Keratella quadrata	0	0	0	0	0	0	1	0.02
Lecana bulba	0	0	0	0	0.2	0	0	0
Cephalodella	0	0	1.2	1.2	0	0	0.3	0
Synchaeta stylata	0	0	0	0	1.4	1.8	1.2	0
Unknown	0	0	0.2	0	10	2.2	17.7	0
PROTOZOA	54486.1	4090.3	10.5	0.3	161.6	16.7	50	0.11
Ciliata	34111.8	2541.9	7.3	0.2	22.7	2.8	37	0
Vorticella	20362	1548.3	0	0	138.9	13.9	11.3	0.08
Foraminifera	12.3	0.1	0	0	0	0	1	0
Arcella vulgaris	0	0	0	0	0	0	0.7	0.03
Tintinopsis sp	0	0	3.2	0.1	0	0	0	0
CLADOCERA	169	74	919.8	98.2	53	11	20.7	8.4
MOLLUSCA	17865	9824	0.2	0.1	67.4	81	3.3	0.25
Lamellibranchiata	17865	9824	0.2	0.1	67.4	81	3.3	0.25
BENTIC	12.1	8.2	3159.5	2573.4	5.1	4.8	37.7	0.07
Nereis larvae	5.2	0.1	3159.5	2573.4	3.3	0.2	17.7	0
Nematoda	1.7	3.3	0	0	0.7	0.9	18.5	0.07
Chironomid sp	5.2	4.8	0	0	0.9	2.7	1.5	0
Unknown	0	0	0	0	0.2	1	0	0
CIRRIPEDIA	0	0	2.4	0.2	437.6	69.6	5.3	1.17
Balanus N1	0	0	1	0	2	0.1	1	0.1
Balanus N2	0	0	0.7	0.1	1.6	0.1	1.5	0.07
Sypris balanus	0	0	0.7	0.1	434	69.4	2.8	1

جدول ۳- میانگین بیوماس زئو پلاتکتونهای مشاهده شده در استخرهای مورد مطالعه در ۶ با رنمونه برداری از خرداد تا مردادماه (میلی گرم در متر مکعب)

	استخر ۱		استخر ۲		استخر ۳		استخر ۴	
	بیوماس	انحراف معیار	بیوماس	انحراف معیار	بیوماس	انحراف معیار	بیوماس	انحراف معیار
COPEPODA	0.0127	0.014	0.1273	0.0074	0.1129	0.01524	0.3497	0.04733
Cyclopoida N2	0.0127	0.014	0.1273	0.0074	0.0435	0.00324	0.0877	0.00533
Cyclopoida N3	0	0	0	0	0.0694	0.012	0.262	0.042
ROTIFERA	85.8713	0.1856	0.0377	0.01386	6.5048	0.90816	7.3752	0.10424
Brachionus sp	72.873	0.1124	0	0	3.0968	0.074	2.9333	0.06967
Brachionus (ova)	12.9983	0.0732	0.001	0.0042	1.6152	0.8046	0.0857	0.002
Harringia sp	0	0	0.0057	0	1.7676	0.0196	4.14	0.01218
Trichotria pocillum	0	0	0.0007	0.00002	0	0	0.0177	0.00037
Euchlanis sp	0	0	0.0013	0.0006	0.0009	0.0007	0.063	0.00667
Notommata sp	0	0	0.0287	0.0088	0.0204	0.008	0.129	0.01333
Keratella quadrata	0	0	0	0	0	0	0.0007	0.00002
Lecana bulba	0	0	0	0	0.0005	0.00006	0	0
Cephalodella	0	0	0.0002	0.00024	0	0	0.0001	0
Synchaeta stylata	0	0	0	0	0.0004	0.00054	0.0004	0
Unknown	0	0	0.0001	0	0.003	0.00066	0.0053	0
PROTOZOA	38.1354	2.86317	0.0114	0.00034	0.1131	0.01169	0.0348	0.00009
Ciliata	23.8783	1.77933	0.0051	0.00014	0.0159	0.00196	0.0259	0
Vorticella	14.2534	1.08381	0	0	0.0972	0.00973	0.0079	0.00006
Foraminifera	0.0037	0.00003	0	0	0	0	0.0003	0
Arcella vulgaris	0	0	0	0	0	0	0.0007	0.00003
Tintinopsis sp	0	0	0.0063	0.0002	0	0	0	0
CLADOCERA	0	0	0	0	0	0	0	0
MOLLUSCA	0	31.484	0	0.0005	0	0.162	0	0.0005
Lamellibranchiata	35.73	31.484	0.0003	0.0005	0.1348	0.162	0.0067	0.0005
BENTIC	0.0239	0.01634	6.319	5.1468	0.0103	0.0096	0.0753	0.00014
Nereis larvae	0.0103	0.00014	6.319	5.1468	0.0065	0.0004	0.0353	0
Nematoda	0.0033	0.0066	0	0	0.0014	0.0018	0.037	0.00014
Chironomid sp	0.0103	0.0096	0	0	0.0019	0.0054	0.003	0
Unknown	0	0	0	0	0.0005	0.002	0	0
CIRRIPIEDIA	0	0	0.0113	0.00144	5.2151	0.83316	0.039	0.01228
Balanus N1	0	0	0.002	0.00004	0.0039	0.00024	0.002	0.0002
Balanus N2	0	0	0.0013	0.0002	0.0032	0.00012	0.003	0.00013
Sypris balanus	0	0	0.008	0.0012	5.208	0.8328	0.034	0.01195

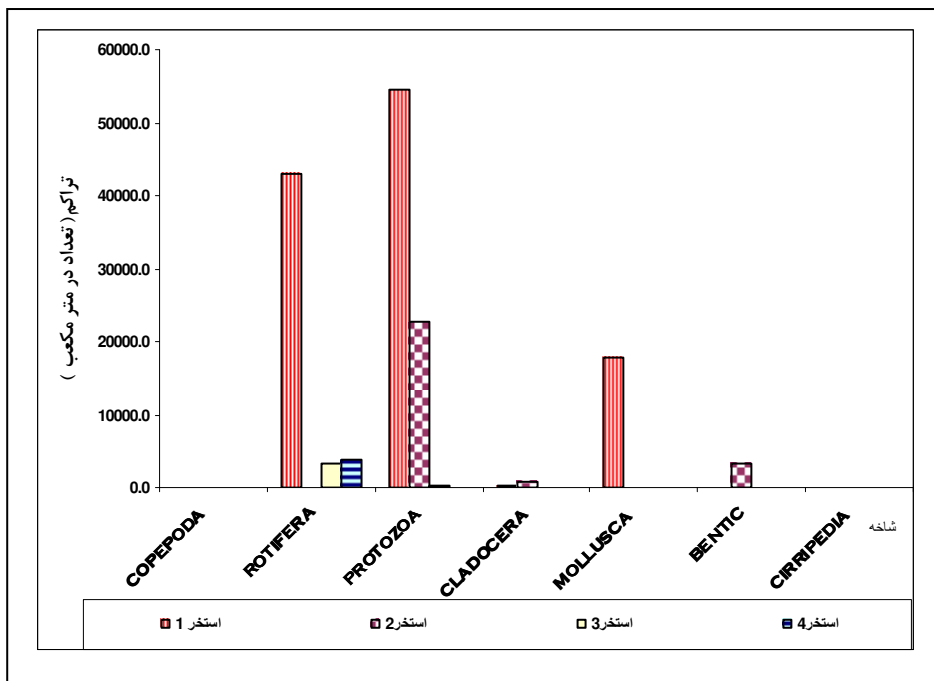
جدول ۴- میانگین تعداد مروبلاکتونهای مشاهده شده در کل محتویات روده بچه ماهیان فیتوفاگ

نام استخر	Harringia		Notommata		Brachionus		Cephalodella		Rotifer (Unknown)	
	ابتدای روده	انتهای روده	ابتدای روده	انتهای روده	ابتدای روده	انتهای روده	ابتدای روده	انتهای روده	ابتدای روده	انتهای روده
استخر ۱	۰/۰۶۶	۰/۱۷	۰/۰۲	۰	۰/۰۸	۰	۰	۰	۰	۰
استخر ۲	۰/۵۳۳۳	۰/۱۸	۰/۰۳	۰/۰۳	۰	۰	۰/۳	۰/۰۲	۰	۰
استخر ۳	۱/۱	۰/۷۲	۰/۰۳	۰/۳۸	۰/۰۵	۰/۰۷	۰	۰	۰	۰
استخر ۴	۰/۹۵	۱/۳۲	۱/۳۵	۲/۴۳	۰/۱۲	۰/۰۵	۰	۰	۰/۰۲	۰/۱۳

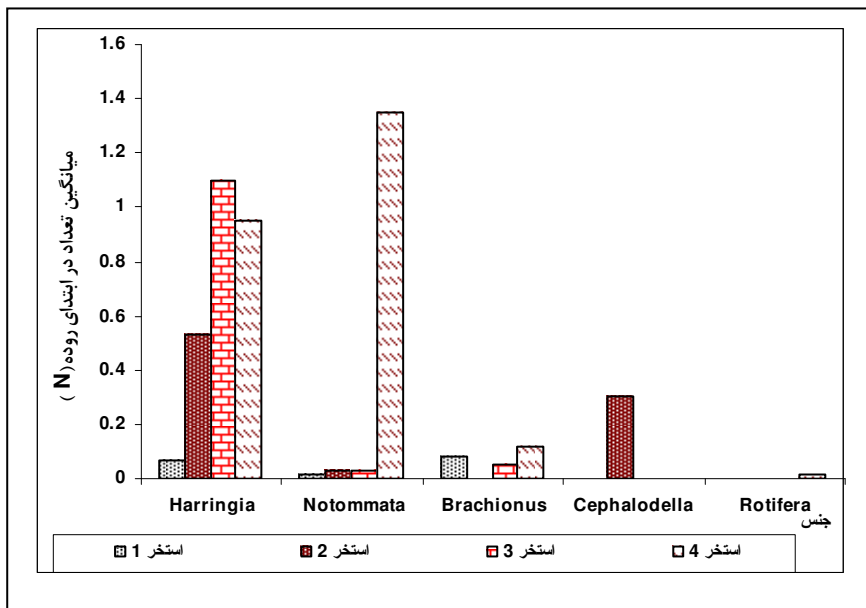
طبق اطلاعات بدست آمده، جنس های Harringia و Notommata در ابتدا و در انتهای روده این بچه ماهیان بیشترین تعداد را داشته اند.

جدول ۵- میانگین بیوماس مروبلاکتونهای مشاهده شده در کل محتویات روده بچه ماهیان فیتوفاگ

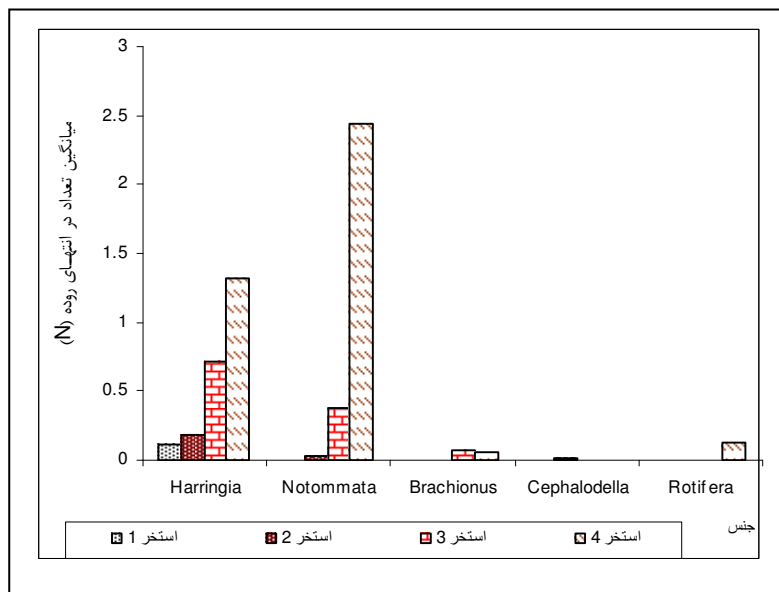
گونه	Harringia		Notommata		Brachionus		Cephalodella		Rotifer(Unknown)	
	ابتدای روده	انتهای روده	ابتدای روده	انتهای روده	ابتدای روده	انتهای روده	ابتدای روده	انتهای روده	ابتدای روده	انتهای روده
نام استخر	بیوماس	بیوماس	بیوماس	بیوماس	بیوماس	بیوماس	بیوماس	بیوماس	بیوماس	بیوماس
استخر ۱	/۰۰۰۱۳۹	/۰۰۰۳۵۷	/۰۰۰۰۴۶	/۰۰۰۰۰۰	/۰۰۰۱۶۰	/۰۰۰۰۰۰	/۰۰۰۰۰۰	/۰۰۰۰۰۰	/۰۰۰۰۰۰	/۰۰۰۰۰۰
استخر ۲	/۰۰۱۱۲۰	/۰۰۰۳۷۸	/۰۰۰۰۶۹	/۰۰۰۰۶۹	/۰۰۰۰۰۰	/۰۰۰۰۰۰	/۰۰۰۰۶۰	/۰۰۰۰۰۴	/۰۰۰۰۰۰	/۰۰۰۰۰۰
استخر ۳	/۰۰۲۳۱۰	/۰۰۱۵۱۲	/۰۰۰۰۶۹	/۰۰۰۸۷۴	/۰۰۰۱۰۰	/۰۰۰۱۴۰	/۰۰۰۰۰۰	/۰۰۰۰۰۰	/۰۰۰۰۰۰	/۰۰۰۰۰۰
استخر ۴	/۰۰۱۹۹۵	/۰۰۲۷۷۲	/۰۰۳۱۰۵	/۰۰۵۵۸۹	/۰۰۰۲۴۰	/۰۰۰۱۰۰	/۰۰۰۰۰۰	/۰۰۰۰۰۰	/۰۰۰۰۰۶	/۰۰۰۰۳۹

نمودار ۸ - مقایسه شاخه های مختلف زئوپلانکتون مشاهده شده در استخرهای مورد مطالعه

نمودار ۹ - مقایسه جنس های مختلف زئوپلانکتون مشاهده شده در ابتدای روده

نمودار ۱۰ - مقایسه جنس های مختلف زئوپلانکتون مشاهده شده در انتهای روده

۳-۳- فیتوپلانکتونهای استخر

فیتوپلانکتونهای مشاهده شده در آب استخرهای مورد مطالعه مجموعاً ۹۴ گونه از ۵ گروه کلروفیتا Chlorophyta (۳۰ گونه)، سیانوفیتا Cyanophyta (۱۷ گونه)، کریزوفیتا Chrysophyta (۳۴ گونه)، اوگلنوفیتا Euglenophyta (۹ گونه) و پیروفیتا Pyrophyta (۴ گونه) بوده است (جدول ۴) در استخر (۱) شاخه کلروفیتا با تراکم (۱۹۳۲۴۱/۵ عدد در لیتر) و بیوماس (۰/۰۲۷۲ میلی گرم در لیتر) و ۱۱ گونه بیش از (۶۲٪) و سیانوفیتا با تراکم (۹۲۴۴۰ عدد در لیتر) و بیوماس (۰/۰۹۱۷ میلی گرم در لیتر) و ۱۲ گونه حدود (۲۹/۹٪) و کریزوفیتا با تراکم (۲۰۵۲۵ عدد لیتر) و بیوماس (۰/۰۱۵۳ میلی گرم در لیتر) و ۱۲ گونه (۶/۶٪) و اوگلنوفیتا با تراکم (۲۶۹۸/۳ عدد در لیتر) و بیوماس (۰/۰۰۲۹ میلی گرم در لیتر) و ۶ گونه و پیروفیتا با تراکم (۵۵۰ عدد در لیتر) و بیوماس (۰/۰۰۷۲ میلی گرم در لیتر) و ۱ گونه مجموعاً حدود ۱ درصد از کل فیتوپلانکتونهای این استخر را تشکیل دادند.

در این استخر بیشترین تراکم شاخه Cyanophyta مربوط به گونه *Oscillatoria sp*، Chlorophyta مربوط به *Crucigenia tetrapedi*، کریزوفیتا Chrysophyta مربوط به گونه *Nitzschia amphiba*، اوگلنوفیتا مربوط به *Euglena wangii* و پیروفیتا Pyrophyta مربوط به گونه *Glenodinium lenticula* بوده است.

در استخر شماره ۲ گروه پیروفیتا Pyrophyta مشاهده نگردید و چهار گروه کلروفیتا با تراکم (۵۸۴۳۳/۳ عدد در لیتر) و بیوماس (۰/۰۳۱۲ میلی گرم در لیتر) و ۶ گونه (۲۳/۵ درصد)، سیانوفیتا با تراکم (۱۶۶۷۸۳/۳ عدد در لیتر) و بیوماس (۰/۲۲۸۰ میلی گرم در لیتر) و ۸ گونه (۶۷ درصد) کریزوفیتا با تراکم (۲۳۰۰۰ عدد در لیتر) و بیوماس (۰/۰۶۷۴ میلی گرم در لیتر) و ۳ گونه (۹/۲۵ درصد) و گروه اوگلنوفیتا با تراکم (۴۳۳/۳ عدد در لیتر) و بیوماس (۰/۰۰۰۷ میلی گرم در لیتر) و ۱ گونه مشاهده گردید.

در این استخر بیشترین تراکم گونه ای شاخه کلروفیتا مربوط به گونه *Oocystis solitaria* و سیانوفیتا *Merismopedia minima*، کریزوفیتا *Nitzschia acicularis*، او گلنوفیتا *Euglena caudate* بوده است.

در استخر شماره ۳ نیز ۵ گروه مذکور فوق مشاهده شد که کلروفیتا با تراکم (۶۹۱۵۰۰ هزار عدد در لیتر) و بیوماس (۰/۱۸۶۴ میلی گرم در لیتر) و ۲۸ گونه حدود (۲۰.۲ درصد)، سیانوفیتا با تراکم (۶۹۱۵۰۰ هزار عدد در لیتر) و بیوماس (۰/۵۸۴۵ میلی گرم در لیتر) و ۱۴ گونه بیش از (۷۲.۶ درصد) و سه شاخه کریزوفیتا با (۲۹ گونه)، اوگلنوفیتا با (۸ گونه) و پیروفیتا با (۴ گونه) مجموعاً حدود (۷ درصد) کل فیتوپلانکتونهای این استخر را تشکیل میدادند.

گونه غالب Cyanophyta را *Oscillatoria sp.* ، Chlorophyta را *Sheroderia sp.* ، کریزوفیتا را *Nitzchia spp.* ، Euglenophyta را *Thracholeamonas sp.* و Pyrophyta را گونه *Glenodinium lenticula* تشکیل میدادند.

در استخر شماره ۴، گروه سیانوفیتا با تراکم (۴۵۶۴۴۰/۸ عدد در لیتر) و بیوماس (۰/۴۵۵۳ میلی گرم در لیتر) و ۲ گونه بیش از (۷۴ درصد)، کریزوفیتا با تراکم (۱۲۵۰۶۰ عدد در لیتر) و بیوماس (۰/۶۳۰۰ میلی گرم در لیتر) و ۶ گونه بیش از (۲۰ درصد) فیتوپلانکتونهای استخر را تشکیل می دادند و دو شاخه کلروفیتا با تراکم (۳۳۶۵۹/۱۷ عدد در لیتر) و بیوماس (۰/۱۳۶۸ میلی گرم در لیتر) و اوگلنوفیتا با تراکم (۱۴۰۸/۳۳ عدد در لیتر) و بیوماس (۰/۰۰۲۲ میلی گرم در لیتر) و یک گونه مجموعاً حدود (۵ درصد) کل فیتوپلانکتونهای این استخر را تشکیل می دادند. در این استخر گونه های غالب در شاخه های Cyanophyta ، Chlorophyta, Chrisophyta ، Euglenophyta به ترتیب *Euglena sp.* ، *Coeciastrum sp.* ، *Cocconeis sp.* ، *Oscillatoria sp.* بوده اند و از شاخه Pyrophyta گونه ای مشاهده نشد.

شاخه سیانوفیتا، گروه غالب فیتوپلانکتونهای استخرهای مورد مطالعه را تشکیل می دادند و حداکثر تراکم (۶۹۱۵۰۰ عدد در ۰/۱ میلی لیتر) و بیوماس (۰/۵۸۴۵ میلی گرم در لیتر) در استخر شماره ۳ و حداقل تراکم (۹۲۴۴۰ عدد در لیتر) و بیوماس (۰/۹۱۷ میلی گرم در لیتر) در استخر شماره ۱ را داشتند. از نظر میزان تراکم فیتوپلانکتونی شاخه های کلروفیتا و کریزوفیتا در رتبه های دوم و سوم قرار داشتند و شاخه Euglenophyta و Pyrophyta کمترین تراکم ها را داشتند.

جدول ۶ - فهرست فیتوپلاتکتهای مشاهده شده در استخر های مورد مطالعه در ۶ بار نمونه برداری از خرداد

تا مرداد ماه

CHOLOROPHYTA	CHRISOPHYTA
<i>Ankistrodesmus</i>	<i>Thalassiosira sp</i>
<i>Ankistrodesmus falcatus</i>	<i>Thalassiosira caspica</i>
<i>Binuclearia lauterbornii</i>	<i>Amphora sp</i>
<i>Chlamydomonas</i>	<i>Amphora venta</i>
<i>Chodatella</i>	<i>Amphora normany</i>
<i>Chlorella</i>	<i>Complidiscus sp</i>
<i>Colestrium sphericum</i>	<i>Cocconeissp1</i>
<i>Crucigenia tetrapedi</i>	<i>Cocconeis</i>
<i>Oocystis solitaria</i>	<i>Cocconeis skvortzii</i>
<i>Pediastrum biradiatum</i>	<i>Cyclotella meneghiniana</i>
<i>scenedesmus sp</i>	<i>Cymbella ventricosa</i>
<i>Scenedesmus acuminatus</i>	<i>Diatoma vulgar</i>
<i>Scenedesmus abundans</i>	<i>Dinobryon</i>
<i>Scenedesmus bijuga</i>	<i>Gyrosigma sp</i>
<i>Scenedesmus pancuata</i>	<i>Gomphonema sp</i>
<i>Scenedesmus quadricauda</i>	<i>Gomphonema cotslatum</i>
<i>Scenedesmus longus</i>	<i>Gomphonema olivaceum</i>
<i>Sheroderia sp</i>	<i>Navicula cryptocephal</i>
<i>Dictyosphaerium</i>	<i>Navicula sp</i>
<i>Tetraedorn mininum</i>	<i>Navicula sp2</i>
<i>Ophiocytium paravlum</i>	<i>Nitzschia acicularis</i>
<i>Chlorogonium</i>	<i>Nitzschia sp</i>
<i>Coenococus</i>	<i>Nitzschia sp1</i>
<i>Coenocystis</i>	<i>Nitzschia sp2</i>
<i>Cosmarium granatum</i>	<i>Nitzschia sp3</i>
<i>Planktonspheria</i>	<i>Nitzschia sublinaris</i>
<i>Westella</i>	<i>Nitzschia amphiba</i>
<i>Closteridium</i>	<i>Skeletonema sp</i>
<i>Coelastrum</i>	<i>Surirella elegans</i>
<i>Sphearocystis</i>	<i>Synedra</i>
CYANOPHYTA	<i>Actinocyclos</i>
<i>Nostoc sp</i>	<i>Fragilaria</i>
<i>Anabaena spiroides</i>	<i>Cymatopleura</i>
<i>Anabaenaopsis nadsonii</i>	<i>Melosira</i>
<i>Anabaenaopsis elenkinii</i>	EUGLENOPHYTA
<i>Aphanothece elabens</i>	<i>Euglena viridis</i>
<i>Chroococcus sp</i>	<i>Euglena gracilis</i>
<i>Merismopedia minima</i>	<i>Euglena caudate</i>
<i>Merismopedia pancuata</i>	<i>Euglena sp</i>
<i>Microcystis sp</i>	<i>Euglena sp1</i>
<i>Oscillatoria sp</i>	<i>Euglena wangii</i>
<i>Spirulina sp</i>	<i>Trachelomonas sp</i>
<i>Spirulina laxissima</i>	<i>Trachelomonas spiculifera</i>
<i>Gleocapsa turgida</i>	<i>Phacus</i>
<i>Gleocapsa limnetica</i>	PYROPHYT
<i>Gleocapsa sp</i>	<i>Goniaulax polyedra</i>
<i>Phormidium</i>	<i>Peridinium latum</i>
<i>Aphanotec elabens</i>	<i>Glenodinium lenticula</i>
	<i>Rodomonas</i>

جدول ۲ - میانگین تعداد فیتوپلانکتونهای مشاهده شده در استخرهای مورد مطالعه در ۶ بار نمونه برداری از خرداد تا مرداد ماه (تعداد در لیتر)

	استخر ۱		استخر ۲		استخر ۳		استخر ۴	
	تعداد	انحراف معیار	تعداد	انحراف معیار	تعداد	انحراف معیار	تعداد	انحراف معیار
CHLOROPHYTA	193241.5	13917.5	58433.3	6892.4	192000	122409.5	33659.2	16204.8
<i>Ankistrodesmus</i>	0	0	0	0	666.7	76.9	0	0
<i>Ankistrodesmus falcatus</i>	1916.7	927	8300	277	333.3	47	0	0
<i>Binuclearia lauterbornii</i>	0	0	0	0	10000	3079	0	0
<i>Chlamydomonas</i>	283.3	62.2	0	0	2333.3	996	0	0
<i>Chodatella</i>	0	0	0	0	666.7	63.7	6760	3400
<i>Chlorella</i>	660	48	0	0	4500	43.3	7745.8	1273
<i>Colestrium sphericum</i>	0	0	0	0	666.7	87	0	0
<i>Crucigenia tetrapedi</i>	176388.3	7859	11100	2989	17500	7770	0	0
<i>Oocystis solitaria</i>	266.7	33.3	26400	1566.3	13166.7	6421.1	0	0
<i>Pediastrum biradiatum</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>scenedesmus sp</i>	0	0	0	0	12833.3	1996	2816.7	454
<i>Scenedesmus acuminatus</i>	2356.7	1890.7	5800	279	2000	700	1408.3	257
<i>Scenedesmus abundans</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Scenedesmus bijuga</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Scenedesmus pancuata</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Scenedesmus quadricauda</i>	919.8	12.8	4966.7	0	5833.3	1232.3	0	0
<i>Scenedesmus longus</i>	550	9.2	0	1284.4	0	0	0	0
<i>Sheroderia sp</i>	8116.7	762.3	1866.7	496.7	117666.7	98510.3	845	66.6
<i>Dictyosphaerium</i>	266.7	797	0	0	1500	816	0	0
<i>Tetraedorn mininum</i>	1516.7	1516	0	0	0	0	0	0
<i>Ophiocytium paravulum</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Chlorogonium</i>	0	0	0	0	166.7	34.1	0	0
<i>Coenococus</i>	0	0	0	0	1333.3	397.3	0	0
<i>Coenocystis</i>	0	0	0	0	500	66.1	0	0
<i>Cosmarium granatum</i>	0	0	0	0	166.7	31.2	1408.3	397.3
<i>Planktonspheeria</i>	0	0	0	0	166.7	42.2	0	0
<i>Westella</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Closteridium</i>	0	0	0	0	0	0	1408.3	465.2
<i>Coelastrum</i>	0	0	0	0	0	0	11266.7	9891.7
<i>Sphearocystis</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
CYANOPHYTA	92440	14201	166783.3	13815.3	691500	63840.6	456440.8	1724.5
<i>Nostoc sp</i>	3550	779.7	0	0	0	0	0	0
<i>Anabaena spiroides</i>	1041.7	28.8	23600	174.4	5666.7	1259.7	0	0

ادامه جدول ۷-۲

	استخر ۱		استخر ۲		استخر ۳		استخر ۴	
	تعداد	انحراف معیار	تعداد	انحراف معیار	تعداد	انحراف معیار	تعداد	انحراف معیار
<i>Anabaenaopsis nadsonii</i>	16225	53.4	0	0	68166.7	1353.6	0	0
<i>Anabaenaopsis elenkinii</i>	266.7	294	0	0	0	0	0	0
<i>Aphanothece elabens</i>	833.3	649.3	0	0	500	39	0	0
<i>Chroococcus sp</i>	15155	789.9	8266.7	2367.7	95833.3	7642	0	0
<i>Merismopedia minima</i>	11970	432.7	50416.7	6015	135333.3	8354	0	0
<i>Merismopedia pancuata</i>	2501.7	411	9266.7	486.9	25833.3	3362.3	1126.7	766.6
<i>Microcystis sp</i>	2783.3	2996	2466.7	322.3	1333.3	1557	0	0
<i>Oscillatoria sp</i>	34161.7	4362	42366.7	4011	339166.7	36913	455314.2	957.9
<i>Spirulina sp</i>	875	648.8	500	70	12000	1896	0	0
<i>Spirulina laxissima</i>	3076.7	2755.4	29900	368	6666.7	654.7	0	0
<i>Gleocapsa turgida</i>	0	0	0	0	666.7	355	0	0
<i>Gleocapsa limnetica</i>	0	0	0	0	333.3	454.3	0	0
<i>Gleocapsa sp</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Phormidium</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Aphanotec elabens</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
CHRISOPHYTA	20525	4541.2	23000	538.8	44666.7	3100.9	125060	6807.8
<i>Thalassiosira sp</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Thalassiosira caspica</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Amphora sp</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Amphora venta</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Amphora normany</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Complidiscus sp</i>	750	784.4	0	0	0	0	0	0
<i>Cocconeissp1</i>	1100	738.4	0	0	0	0	0	0
<i>Cocconeis</i>	1348.3	843.4	0	0	666.7	86.7	76754.2	1373
<i>Cocconeis skvortzii</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Cyclotella meneghiniana</i>	0	0	4400	56	4333.3	264.3	0	0
<i>Cymbella ventricosa</i>	0	0	0	0	333.3	874.3	0	0
<i>Diatoma vulgar</i>	0	0	0	0	500	69.6	0	0
<i>Dinobryon</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Gyrosigma sp</i>	0	0	0	0	1333.3	734.8	2816.7	977.7
<i>Gomphonema sp</i>	0	0	0	0	0	0	1408.3	899.3
<i>Gomphonema cotslatum</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Gomphonema olivaceum</i>	283.3	81.3	0	0	166.7	44.4	0	0
<i>Navicula cryptocephal</i>	12300	425.5	0	0	0	0	0	0
<i>Navicula sp</i>	550	55.5	0	0	1333.3	498.7	20561.7	1121.3

ادامه جدول ۷-۷

	استخر ۱		استخر ۲		استخر ۳		استخر ۴	
	تعداد	انحراف معیار	تعداد	انحراف معیار	تعداد	انحراف معیار	تعداد	انحراف معیار
Navicula sp2	28.3	8.2	0	0	0	0	0	0
Nitzschia acicularis	0	0	13800	284	1166.7	323.4	0	0
Nitzschia sp	110	54.8	4800	198.8	33500	67.6	20702.5	1777.7
Nitzschia sp1	55	4.4	0	0	0	0	0	0
Nitzschia sp2	966.7	57.6	0	0	0	0	0	0
Nitzschia sp3	566.7	497.8	0	0	0	0	0	0
Nitzschia sublinaris	0	0	0	0	0	0	0	0
Nitzschia amphiba	2466.7	989.9	0	0	0	0	0	0
Skeletonema sp	0	0	0	0	833.3	61.3	0	0
Surirella elegans	0	0	0	0	166.7	75.8	2816.7	658.8
Synedra	0	0	0	0	0	0	0	0
Actinocyclus	0	0	0	0	0	0	0	0
Fragilaria	0	0	0	0	0	0	0	0
Cymatopleura	0	0	0	0	0	0	0	0
Melosira	0	0	0	0	0	0	0	0
EUGLENOPHYTA	2698.3	406	433.3	58.7	22666.7	11446.7	1408.3	1154.3
Euglena viridis	416.7	219	0	0	0	0	0	0
Euglena gracilis	776.7	153.7	0	0	0	0	0	0
Euglena caudate	0	0	433.3	58.7	0	0	0	0
Euglena sp	110	16.6	0	0	4000	3280	1408.3	1154.3
Euglena sp1	533.3	7.3	0	0	0	0	0	0
Euglena wangii	833.3	8.6	0	0	0	0	0	0
Trachelomonas sp	28.3	0.8	0	0	18666.7	8166.7	0	0
Trachelomonas spiculifera	0	0	0	0	0	0	0	0
Phacus	0	0	0	0	0	0	0	0
PYROPHYT	550	750	0	0	833.3	416.2	0	0
Goniaulax polyedra	0	0	0	0	166.7	122.2	0	0
Peridinium latum	0	0	0	0	166.7	178.9	0	0
Glenodinium lenticula	550	750	0	0	333.3	97.7	0	0
Rodomonas	0	0	0	0	166.7	17.4	0	0

جدول ۸- میانگین بیوماس فیتوپلانکتونهای مشاهده شده در استخرهای مورد مطالعه در ۶ بار نمونه برداری از خرداد تا مرداد ماه (میلی گرم در لیتر)

	استخر ۱		استخر ۲		استخر ۳		استخر ۴	
	بیوماس	انحراف معیار	بیوماس	انحراف معیار	بیوماس	انحراف معیار	بیوماس	انحراف معیار
CHOLOROPHYTA	0.0272	0.02718	0.0313	0.00242	0.1865	0.06582	0.1386	0.02565
<i>Ankistrodesmus</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Ankistrodesmus falcatus</i>	0.001	0.0005	0.0045	0.00015	0.0002	0.00003	0	0
<i>Binuclearia lauterbornii</i>	0	0	0	0	0.0002	0.00006	0	0
<i>Chlamydomonas</i>	0.0004	0.00008	0	0	0.003	0.00127	0	0
<i>Chodatella</i>	0	0	0	0	0.0002	0.00002	0.0023	0.00114
<i>Chlorella</i>	0.0105	0.00076	0	0	0.0715	0.00069	0.1231	0.02023
<i>Colestrium sphericum</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Crucigenia tetrapedi</i>	0.0018	0.00008	0.0001	0.00003	0.0002	0.00008	0	0
<i>Oocystis solitaria</i>	0.0002	0.00002	0.0185	0.0011	0.0092	0.00449	0	0
<i>Pediastrum biradiatum</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>scenedesmus sp</i>	0	0	0	0	0.0077	0.0012	0.0017	0.00027
<i>Scenedesmus acuminatus</i>	0.0019	0.00151	0.0046	0.00022	0.0016	0.00056	0.0011	0.00021
<i>Scenedesmus abundans</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Scenedesmus bijuga</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Scenedesmus pancuata</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Scenedesmus quadricauda</i>	0.0006	0.00001	0.003	0	0.0035	0.00074	0	0
<i>Scenedesmus longus</i>	0.0003	0.00001	0	0.00077	0	0	0	0
<i>Sheroderia sp</i>	0.0025	0.00023	0.0006	0.00015	0.0361	0.03024	0.0003	0.00002
<i>Dictyosphaerium</i>	0.008	0.02391	0	0	0.045	0.02448	0	0
<i>Tetraedorn minimum</i>	0.0001	0.00006	0	0	0	0	0	0
<i>Ophiocytium parvulum</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Chlorogonium</i>	0	0	0	0	0.0001	0.00002	0	0
<i>Coenococus</i>	0	0	0	0	0.0007	0.0002	0	0
<i>Coenocystis</i>	0	0	0	0	0.0003	0.00003	0	0
<i>Cosmarium granatum</i>	0	0	0	0	0.001	0.00019	0.0085	0.00238
<i>Planktonospheria</i>	0	0	0	0	0.006	0.00152	0	0
<i>Westella</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Closteridium</i>	0	0	0	0	0	0	0.0002	0.00006
<i>Coelastrum</i>	0	0	0	0	0	0	0.0015	0.00134
<i>Sphearocystis</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
CYANOPHYTA	0.0917	0.01315	0.228	0.0065	0.5845	0.05461	0.4553	0.00096
<i>Nostoc sp</i>	0.0002	0.00004	0	0	0	0	0	0
<i>Anabaena spiroides</i>	0.0063	0.00017	0.1416	0.00105	0.034	0.00756	0	0
<i>Anabaenaopsis nadsonii</i>	0.0389	0.00013	0	0	0.1636	0.00325	0	0

۴-۳- فیتوپلانکتونهای روده

در روده بچه ماهیان فیتوفاگ مجموعاً ۷۸ گونه فیتوپلانکتون در غالب ۴ گروه شناسایی شد. از مجموع فیتوپلانکتونهای مشاهده شده در محتویات روده بچه ماهیان فیتوفاگ استخرهای مطالعه شده، ۲۳ گونه از شاخه کلروفیتا بوده است که گونه *Crucigenia tetrapedi* غالب بوده است و ۱۶ گونه از شاخه سیانوفیتا بوده است که *Chroococcus sp.* غالب بوده است و ۲۳ گونه به شاخه کریزوفیتا تعلق داشته است که گونه غالب آن *Nitzschia spp.* بود و از شاخه اوگلنوفیتا تنها ۷ گونه مورد شناسایی قرار گرفت و از شاخه پیروفیتا گونه‌ای مشاهده نگردید. در ابتدای روده ماهیان استخر شماره ۱ بیشترین تراکم مربوط به دو شاخه کلروفیتا و سیانوفیتا با تراکم‌های ۳۰۵۴۶/۵ و ۳۱۴۹۵/۱۷ عدد در هر ۰/۱ میلی‌لیتر و بیوماس ۰/۰۰۴۵ و ۰/۰۴۰۹ میلی‌گرم در هر ۰/۱ میلی‌لیتر بود و مجموعاً حدود ۹۵٪ از فیتوپلانکتونهای مشاهده شده در محتویات ابتدای روده این بچه ماهیان را تشکیل میدادند و شاخه کریزوفیتا با تراکم ۲۹۹۸/۶۷ و بیوماس ۰/۰۱۳۶ میلی‌گرم در هر ۰/۱ میلی‌لیتر حدود ۴/۶٪ محتویات ابتدای روده را تشکیل میدادند و شاخه اوگلنوفیتا به میزان ناچیز در ابتدای روده این بچه ماهیان مشاهده گردیدند.

در انتهای روده این بچه ماهیان نیز همانند ابتدای روده شاخه‌های کلروفیتا و سیانوفیتا با تراکم‌های ۸۰۰۹۱/۸۳ و ۷۰۲۱۳/۵ عدد در هر ۰/۱ میلی‌لیتر و بیوماس ۰/۰۰۴۳ و ۰/۰۷۹۳ میلی‌گرم در هر ۰/۱ میلی‌لیتر بیش از ۹۶٪ از محتویات روده را تشکیل میدادند و شاخه‌های دیگر به مقدار ناچیز مشاهده شدند.

در محتویات روده ماهیهای استخر شماره ۱ مجموعاً ۴۹ گونه مورد شناسایی قرار گرفت که ۱۷ گونه از شاخه کلروفیتا بوده است و ۱۲ گونه از شاخه سیانوفیتا شناسایی شد و ۱۹ گونه متعلق به شاخه کریزوفیتا بوده است و در محتویات روده این بچه ماهیان، ۱ گونه نیز متعلق به شاخه اوگلنوفیتا (*Tracholea monas*) بوده است.

فیتوپلانکتونهای غالب مشاهده شده در محتویات ابتدای روده بچه ماهیان استخر ۲ نیز بترتیب شامل دو گروه سیانوفیتا با تراکم ۷۱۱۸۵ عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر و کلروفیتا با تراکم ۵۴۲۱۱/۷ عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر و بیوماس به ترتیب ۰/۰۶۴۶ و ۰/۰۵۴۰ میلی گرم در هر ۰/۱ میلی لیتر بوده است که مجموعاً بیش از ۰/۷۸٪ از کل فیتوپلانکتونهای مشاهده شده را تشکیل می دادند و شاخه کریزوفیتا نیز با تراکم ۳۳۵۵۴/۸ عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر و بیوماس ۰/۰۸۱۵ میلی گرم در هر ۰/۱ میلی لیتر حدود ۰/۲۰٪ و شاخه اوگنوفیتا با تراکم ۱۰۴۲/۸ عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر و بیوماس ۰/۰۰۰۱ میلی گرم در هر ۰/۱ میلی لیتر، ۰/۰۷٪ از کل فیتوپلانکتونها را تشکیل می دادند.

در انتهای روده این ماهیان شاخه سیانوفیتا با تراکم ۱۳۶۵۴۹/۲ عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر و بیوماس ۰/۰۳۱۱ میلی گرم در هر ۰/۱ میلی لیتر بیش از ۰/۶۲٪ جمعیت را تشکیل می داده است و شاخه های کلروفیتا با تراکم ۴۷۱۹۰/۷ عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر و بیوماس ۰/۰۳۱۱ میلی گرم در هر ۰/۱ میلی لیتر، کریزوفیتا با تراکم ۳۲۸۸۹/۲ عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر و اوگنوفیتا با تراکم ۲۱۴۲/۸ عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر و بترتیب ۰/۲۱.۵۷٪ و ۱۵ درصد، ۰/۰۹۸٪ کل فیتوپلانکتونها را تشکیل میدادند.

در استخر ۳ مجموعاً ۵۵ گونه مورد شناسایی قرار گرفت که ۱۷ گونه متعلق به شاخه کلروفیتا بوده اند و از شاخه سیانوفیتا ۱۳ گونه شناسایی شد و ۲۱ گونه متعلق به شاخه کریزوفیتا بوده و ۴ گونه مربوط به اوگنوفیتا بوده است. گونه های مختلف کلروفیتا با تراکم (۹۳۴۰۳/۲) عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر) و بیوماس (۰/۰۲۱۰) میلی گرم در هر ۰/۱ میلی لیتر) بیش از (۰/۵۴٪) از فیتوپلانکتونهای مشاهده شده در ابتدای روده بچه ماهیان فیتوفاگ استخر ۳ را تشکیل میدادند و شاخه های سیانوفیتا با تراکم (۵۹۸۷۸/۳) عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر) و بیوماس (۰/۰۵۲۷) میلی گرم در هر ۰/۱ میلی لیتر) و کریزوفیتا با تراکم (۱۶۹۶۲/۳) عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر) و بیوماس (۰/۰۳۹۶) میلی گرم در هر ۰/۱ میلی لیتر) و اوگنوفیتا با تراکم (۱۷۷۶/۳) عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر) و بیوماس (۰/۰۰۴۷) میلی گرم در هر ۰/۱

میلی لیتر) بترتیب (۳۵٪)، (۱۰٪) و (۱٪) کل فیتوپلانکتونها را تشکیل میدادند در حالیکه در انتهای روده این بچه ماهیان شاخه سیانوفیتا با تراکم (۹۸۱۵۵/۳۳ عدد در ۰/۱ میلی لیتر) و بیوماس (۰/۰۸۵۲ میلی گرم در ۰/۱ میلی لیتر) بیشترین تراکم فیتوپلانکتونها (۵۴.۵٪) را تشکیل میداده است و شاخه های کلروفیتا (۵۸۹۷۲/۱۷ عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر) و بیوماس (۰/۰۲۴۳ میلی گرم در ۰/۱ میلی لیتر)، کریزوفیتا (۲۱۹۵۷/۵ عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر) و بیوماس (۰/۰۶۲۸ میلی گرم در ۰/۱ میلی لیتر) و اوگلنوفیتا (۱۱۹۸/۳۳ عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر) و بیوماس (۰/۰۰۸۹ میلی گرم در ۰/۱ میلی لیتر) به ترتیب ۳۲.۷۱٪، ۱۲.۱۸٪ و ۰.۶۶٪ فیتوپلانکتونها را تشکیل میدادند.

در محتویات روده بچه ماهیان استخر شماره ۴ مجموعاً (۱۸) گونه مورد شناسایی قرار گرفت که ۱۰ گونه از شاخه کلروفیتا بوده است و ۳ گونه از شاخه سیانوفیتا بود که گونه های *Navicula sp* و *Cocconeis sp* غالب بوده اند و از شاخه اوگلنوفیتا نیز فقط گونه *Euglena sp* مشاهده شد و همانند بچه ماهیان استخر های ۱ و ۲ از شاخه Pyrophyta گونه ای مشاهده نشد.

فیتوپلانکتونهای غالب مشاهده شده در محتویات ابتدای روده بچه ماهیان فیتوفاگ استخر ۴ شاخه کریزوفیتا با تراکم (۴۲۵۷۶۰ عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر) و بیوماس (۰/۸۰۶۱ میلی گرم در ۰/۱ میلی لیتر) بوده است که مجموعاً بیش از (۹۲.۷ درصد) از کل فیتوپلانکتونهای مشاهده شده را تشکیل می دادند و شاخه کلروفیتا با تراکم (۲۵۵۷۸ عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر) و بیوماس (۰/۰۹۱۳ میلی گرم در ۰/۱ میلی لیتر) حدود (۵.۶ درصد) از فیتوپلانکتونهای مشاهده شده در ابتدای روده است و نیز سیانوفیتا با تراکم (۶۲۱۴ عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر) و بیوماس (۰/۰۱۵۷ میلی گرم در ۰/۱ میلی لیتر)، اوگلنوفیتا با تراکم (۱۶۰۰ عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر) و بیوماس (۰/۰۰۲۵ میلی گرم در ۰/۱ میلی لیتر) مجموعاً کمتر از (۲ درصد) فیتوپلانکتونها را تشکیل می دادند و در انتهای روده این بچه ماهیان شاخه کلروفیتا با تراکم (۳۱۱۸۲۰ عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر) و بیوماس (۰/۲۷۲۹ میلی گرم در ۰/۱ میلی لیتر) بیش از (۶۲.۵ درصد) از جمعیت فیتوپلانکتونها، کریزوفیتا با تراکم (۱۵۳۱۴۰ عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر) و بیوماس (۰/۶۴۷۵

میلی گرم در ۰/۱ میلی لیتر)، سیانوفیتا با (۳۱۳۶۰ عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر) و بیوماس (۰/۰۴۰۲ میلی گرم در ۰/۱ میلی لیتر) و اوگنوفیتا با تراکم (۲۵۲۰ عدد در هر ۰/۱ میلی لیتر) و بیوماس (۰/۰۰۳۹ میلی گرم در ۰/۱ میلی لیتر)،
بترتیب (۳۰.۷ درصد) و (۶.۳ درصد) و (۰.۵ درصد) کل فیتوپلانکتونها را تشکیل می دادند .

ادامه جدول ۹-۹

	استخر ۱		استخر ۲		استخر ۳		استخر ۴		میار
	انتهای روده	میار	انتهای روده	میار	انتهای روده	میار	انتهای روده	میار	
<i>Coenocystis</i>									
<i>Cosmarium granatum</i>		۵۶۴	۱۵۵۵۵						
<i>Planctonkspheria</i>									
<i>Westella</i>	۱۷۸								
<i>Closteridium</i>		۶۴	۳۶۵۳						۳۲۱
<i>Coelastrum</i>		۲۴	۱۲۸۵	۱۲۸۵	۲۱۸	۱۹۳	۱۹۳	۱۹۳	۱۲۳۲
<i>Sphaerocystis</i>									
CYANOPHYTA									
<i>Nostoc</i> sp.	۱۲۰.۲	۱۳۳۲۱.۱	۱۳۳۲۱.۲	۱۳۳۲۱.۱	۵۱۷۸۳.۳	۳۳۱۹۷.۵	۳۳۱۹۷.۵	۳۳۱۹۷.۵	۱۲۰.۶
<i>Anabaena spiroides</i>	۱۸	۷۵.۵			۱۳۰.۷	۷۳۱.۷	۷۳۱.۷		
<i>Anabaenaopsis nadsonii</i>	۸۲	۱۲۷	۵۵.۸		۷۳				۵۲
<i>Anabaenaopsis elenkinii</i>	۱۵		۲۱.۸	۲۱.۸	۶۵۷۸.۸	۲۵۶۲	۲۵۶۲		
<i>Aphanothece elabens</i>					۵۰۶۶۲	۱۳۳۲۱.۲	۱۳۳۲۱.۲		
<i>Chroococcus</i> sp.	۲۶				۱۶۲۷.۵	۱۰۰۸.۳	۸۵۲		
<i>Menismopedia minima</i>	۵۳	۳۵۹	۸۰۳۷		۲۵۶	۲۶۵۲	۲۶۵۲		
<i>Menismopedia pancuata</i>	۷۱	۳۵			۱۰۱۵.۷	۱۳۱۹.۳	۱۳۱۹.۳		
<i>Microcystis</i> sp.	۹۱	۵۳.۵	۲۶۸۱.۳	۱۱۲	۵۱.۵				
<i>Oscillatoria</i> sp.	۷۵	۱۱۲۵.۲	۱۱۵۶۱.۷	۱۲۵.۱	۱۷۵۶۷	۶۱۷۸.۵	۶۱۷۸.۵	۲۳۱	۱۳.۳
<i>Spirulina</i> sp.	۶۱	۱۰۰.۲			۶۸۱.۳	۶۸۱.۳	۶۸۱.۳		
<i>Spirulina laxissima</i>	۶۲	۳۸۲.۸							
<i>Gleocapsa turigida</i>									
<i>Gleocapsa linnetice</i>									
<i>Gleocapsa</i> sp.	۷۸	۸۳							
<i>Phormidium</i>									
<i>Aphanotece elabens</i>					۵۵۰	۳۱۷۳.۵	۳۱۷۳.۵		
CHRISIDPHYTA									
<i>Thalassiosira</i> sp.	۱۵.۸	۹۲۷.۵	۳۳۸۸.۲	۸۱۱.۲	۱۶۹۶۳.۳	۲۸۶۶.۳	۲۸۶۶.۳	۲۸۶۶.۳	۱۵۷۷.۳

جدول ۱- میانگین بیوماس فیتوپلانکتونهای مشاهده شده در محتویات روده بچه ماهیان استخرهای مورد مطالعه در ۶ بار نمونه برداری از خرداد تا تیرماه (میلی گرم در ۰/۱ میلی لیتر)

	استخر ۱			استخر ۲			استخر ۳			استخر ۴		
	ابتدای روده	انحراف معیار	انتهای روده	ابتدای روده	انحراف معیار	انتهای روده	ابتدای روده	انحراف معیار	انتهای روده	ابتدای روده	انحراف معیار	انتهای روده
CHLOROPHYTA	۰۰۰۴۵	۰۰۰۱۵	۰۰۰۴۳	۰۰۰۲۹	۰۰۰۲۹	۰۰۰۴۱	۰۰۰۳۷	۰۰۰۲۹	۰۰۰۳۳	۰۰۰۹۱۳	۰۰۰۳۰۴	۰۰۰۳۷۲۹
Ankistrodesmus	۰۰۰۰۲	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۲	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۵	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰
Ankistrodesmus falcatus	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۴	۰۰۰۰۲	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰
Binuclearia lauterbornii	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۲	۰۰۰۰۳	۰۰۰۰۴	۰۰۰۰۴	۰۰۰۰۲	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰
Chlamydomonas	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۲	۰۰۰۰۲	۰۰۰۰۴	۰۰۰۰۴	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰
Chodatella	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰
Chlorella	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۳	۰۰۰۰۲	۰۰۰۰۲	۰۰۰۰۴	۰۰۰۰۵	۰۰۰۰۴	۰۰۰۰۵	۰۰۰۰۷	۰۰۰۰۵	۰۰۰۰۶
Colestridium sphericum	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۲	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۱
Crucigenia tetrapedi	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰
Oocystis solitaria	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰
Pediastrum biradiatum	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰
scenedesmus sp	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۶	۰۰۰۰۲	۰۰۰۰۷	۰۰۰۰۹	۰۰۰۰۸	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰
Scenedesmus acuminatus	۰۰۰۰۷	۰۰۰۰۴	۰۰۰۰۸	۰۰۰۰۷	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۲	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۹	۰۰۰۰۸	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰
Scenedesmus abundans	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۸	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰
Scenedesmus bijuga	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۷	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰
Scenedesmus pancuata	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۵	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰
Scenedesmus quadricauda	۰۰۰۰۵	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۸	۰۰۰۰۹	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۴	۰۰۰۰۵	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰
Scenedesmus longus	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰
Sheroderia sp	۰۰۰۰۲	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۴	۰۰۰۰۲	۰۰۰۰۴	۰۰۰۰۳	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰
Dictyosphaerium	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰
Tetraedorm minimum	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۲	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰
Ophiocytium paravilum	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰
Chlorogonium	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰
Coenococcus	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰
Coenocystis	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰
Cosmarium granatum	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۳	۰۰۰۰۳	۰۰۰۰۳	۰۰۰۰۳	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰

ادامه جدول ۱۰ - ۱

	استخر ۱		استخر ۲		استخر ۳		استخر ۴	
	انتهای روده	انحراف معیار	انتهای روده	انحراف معیار	انتهای روده	انحراف معیار	انتهای روده	انحراف معیار
<i>Planktonospheria</i>	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰
<i>Westella</i>	۰.۰۰۰۶	۰.۰۰۰۶	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰
<i>Closteridium</i>	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۱۱	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۲	۰.۰۰۰۱
<i>Coelastrum</i>	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۱	۰.۰۰۰۳
<i>Sphaerocystis</i>	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰
CYANOPHYTA	۰.۰۴۱۰	۰.۰۷۹۳	۰.۰۸۲۳	۰.۰۶۶۶	۰.۰۵۲۷	۰.۰۳۰۸	۰.۰۱۵۷	۰.۰۴۰۲
<i>Nostoc</i> sp	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۱	۰.۰۰۰۱	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰
<i>Anabaena spiroides</i>	۰.۰۲۹۳	۰.۰۵۴۰	۰.۰۱۱۶	۰.۰۰۰۶	۰.۰۰۰۴	۰.۰۰۰۴	۰.۰۱۱۴	۰.۰۳۰۹
<i>Anabaenaopsis nadsonii</i>	۰.۰۰۰۱	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۳	۰.۰۰۰۳	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰
<i>Anabaenaopsis elenkinii</i>	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۱	۰.۰۰۰۱	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰
<i>Aphanothece elabens</i>	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۱۲	۰.۰۰۰۵	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰
<i>Chroococcus</i> sp	۰.۰۰۲۰	۰.۰۰۰۲	۰.۰۰۰۲	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۴	۰.۰۰۰۲	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰
<i>Merismopedia minima</i>	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰
<i>Merismopedia pancueta</i>	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰
<i>Microcystis</i> sp	۰.۰۰۰۶	۰.۰۰۰۱	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۱۹	۰.۰۰۱۲	۰.۰۰۰۱	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰
<i>Oscillatoria</i> sp	۰.۰۰۳۷	۰.۰۰۰۱	۰.۰۰۱۲	۰.۰۶۲۱	۰.۰۱۶۴	۰.۰۱۲۴	۰.۰۱۷۶	۰.۰۲۵۷
<i>Spirulina</i> sp	۰.۰۰۱۸	۰.۰۰۰۸	۰.۰۰۱۳	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۹	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰
<i>Spirulina laxissima</i>	۰.۰۰۳۵	۰.۰۰۰۸	۰.۰۰۵۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۹	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰
<i>Gleocapsa turgida</i>	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰
<i>Gleocapsa limnetica</i>	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰
<i>Gleocapsa</i> sp	۰.۰۰۰۱	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰
<i>Phormidium</i>	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰
<i>Aphanotec elabens</i>	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰
CHRISOPHYTA	۰.۰۱۳۶	۰.۰۰۳۶	۰.۰۱۶۲	۰.۰۸۱۵	۰.۰۱۴۴	۰.۰۱۳۶	۰.۰۶۲۸	۰.۶۴۷۵
<i>Thalassiosira</i> sp	۰.۰۰۰۱	۰.۰۰۰۲	۰.۰۰۰۲	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰
<i>Thalassiosira caspica</i>	۰.۰۰۰۳	۰.۰۰۰۲	۰.۰۰۰۱	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰

مقایسه فراوانی فیتوپلانکتونهای استخر و محتویات روده با آزمون مربع کای نشان می‌دهد که در استخر ۱ اختلاف بین فراوانی فیتوپلانکتونهای استخر و ابتدای روده و نیز اختلاف بین فراوانی فیتوپلانکتونهای محتویات ابتدای روده و انتهای روده اختلاف معنی‌داری را نشان می‌دهد. در استخر ۲ اختلاف بین فراوانی فیتوپلانکتونهای این استخر و ابتدای روده اختلاف معنی‌داری را نشان می‌دهد در حالیکه بین فراوانی فیتوپلانکتونهای محتویات ابتدای روده و انتهای روده این اختلاف معنی‌دار نبوده است. در استخر ۳ و ۴ اختلاف بین فراوانی فیتوپلانکتونهای این استخرها و ابتدای روده و نیز فیتوپلانکتونهای محتویات ابتدای روده و انتهای روده اختلاف معنی‌داری را نشان می‌دهد.

برخی از گونه‌ها به رغم مشاهده شدن در آب استخر، در محتویات روده بچه ماهیان دیده نشده‌اند که عبارتند از:

Scenedesmus longus, *Dictyosphaerium sp.*, *Ophiocytium paravulum*, *Chlorogonium sp.*, *Coenococcus sp.*, *Conocystis sp.*, *Planktonospheria*, *Gleocapca limnetica.*, *Coconeis sp.*, *Skeletonema sp.*, *Euglena sp.*₁, *Euglena wangii*, *goneaulax polyedra*, *Peridinium latum*, *Glenodinium lenticula*, *Rpdomonas sp.*

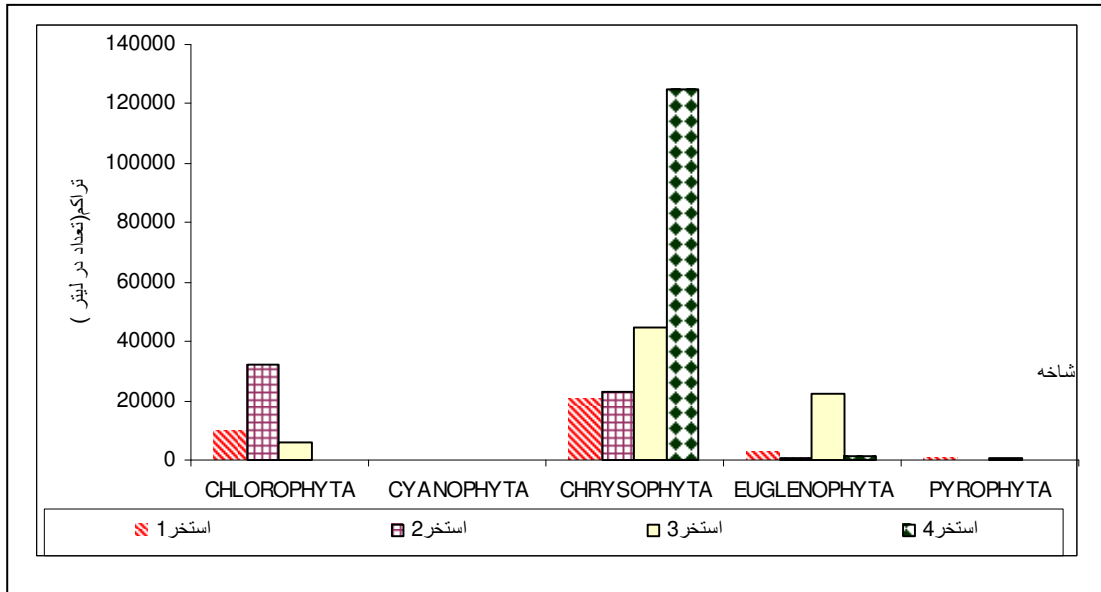
جدول ۱۱ - درصد میانگین فیتوپلانکتونهای مشاهده شده در آب استخر و ابتدا و انتهای روده بچه ماهیان فیتوفاگ

نام شاخه‌های فیتوپلانکتونی		درصد فیتوپلانکتونهای مشاهده شده در ابتدای روده	درصد فیتوپلانکتونهای مشاهده شده در انتهای روده	درصد فیتوپلانکتونهای مشاهده شده در آب استخر
CHOLOROPHYTA	درصد	٪۲۴	٪۴۷	٪۲۲
	تراکم	۱۲۲۲۴۳۶۰۰۰	۲۹۸۸۹۲۸۰۰۰	۲۸۶۴۱۱۹
CYANOPHYTA	درصد	٪۱۹	٪۳۲	٪۶۶
	تراکم	۹۷۹۶۳۵۰۰۰	۳۰۱۷۶۶۸۰۰۰	۸۴۴۲۹۸۵
CHRYSOPHYTA	درصد	٪۵۶	٪۲۰	٪۱۰
	تراکم	۲۸۷۵۶۵۰۰۰	۱۲۸۲۴۶۲۰۰۰	۱۲۷۹۵۱۰
EUGLENOPHYTA	درصد	٪۱	٪۱	٪۱
	تراکم	ناچیز	ناچیز	۱۵۵۶۴۰
PYROPHYTA	درصد	٪۰	٪۰	٪۱
	تراکم	۰	۰	۱۱۳۰۰

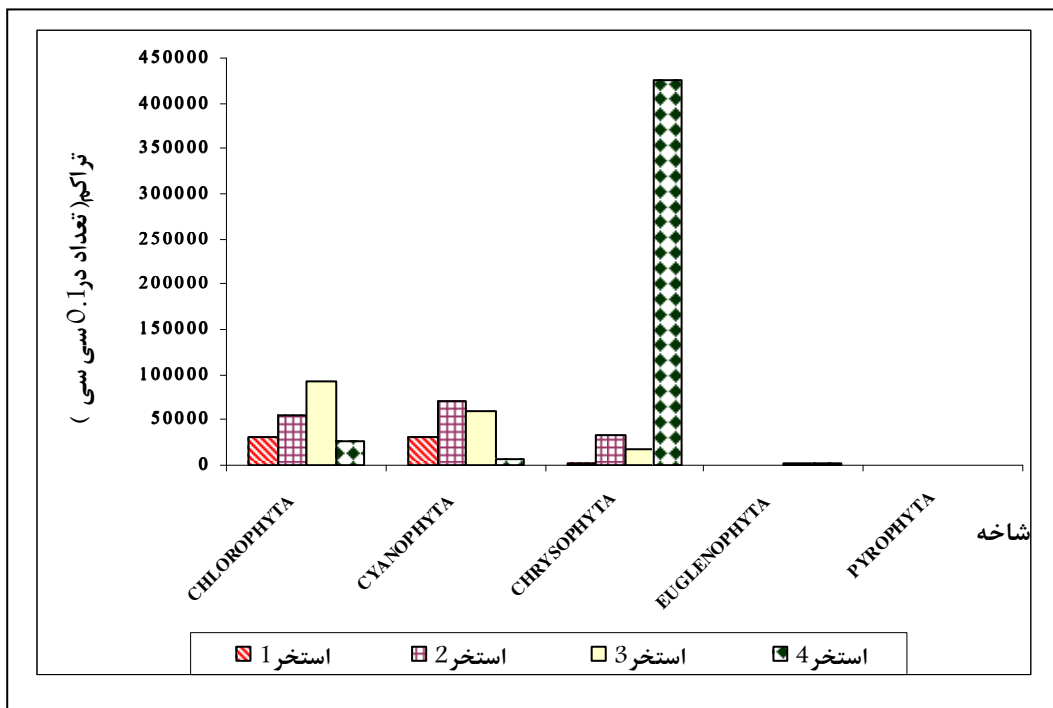
براساس جدول فوق، شاخه کلروفیتا ۲۲٪ گونه های آب استخر را تشکیل می‌دادند در حالیکه در ابتدای روده ۲۴٪ گونه‌ها و در انتهای روده ۴۷٪ گونه‌ها از آن این دو گروه بودند که افزایش درصد کلروفیتا در انتهای روده نشان دهنده این می باشد که این گروه کمتر جذب شده‌اند. و شاخه Cyanophyta در حالیکه ۶۶٪ تراکم استخرها را تشکیل می‌دادند در ابتدای روده تنها ۱۹٪ و در انتهای روده ۳۲٪ تراکم فیتوپلانکتونها را تشکیل می‌دادند و بچه ماهیان فیتوفاگ به رغم زیاد بودن تراکم گونه های این شاخه در آب استخر ولی کمتر از این گروه تغذیه نمودند و تراکم آنها در انتهای روده ۱۳٪ بیشتر از ابتدای روده بوده است و میزان درصد دفع آن نسبت به شاخه کلروفیتا کمتر بوده است. علیرغم اینکه تنها ۱۰٪ گونه‌های فیتوپلانکتونهای استخرهای پرورشی مورد مطالعه را شاخه Chrysophyta تشکیل می‌دادند، ۵۶٪ گونه‌های فیتوپلانکتون ابتدای روده و تنها ۲۰٪ گونه‌های انتهای روده

این بچه ماهیان را تشکیل می‌دادند که نشان دهنده این می‌باشد که اولاً فیلتراسیون این گونه‌ها توسط بچه ماهیان فیتوفاگ بسیار خوب انجام شد ثانیاً ۳۶٪ کاهش تراکم گونه‌های کریزوفیتا در انتهای روده نسبت به ابتدای روده نشان دهنده این می‌باشند که کریزوفیتا براحتی جذب شدند و دو شاخه اوگنوفیتا و پیروفیتا نقش چندانی را در جذب نشان ندادند.

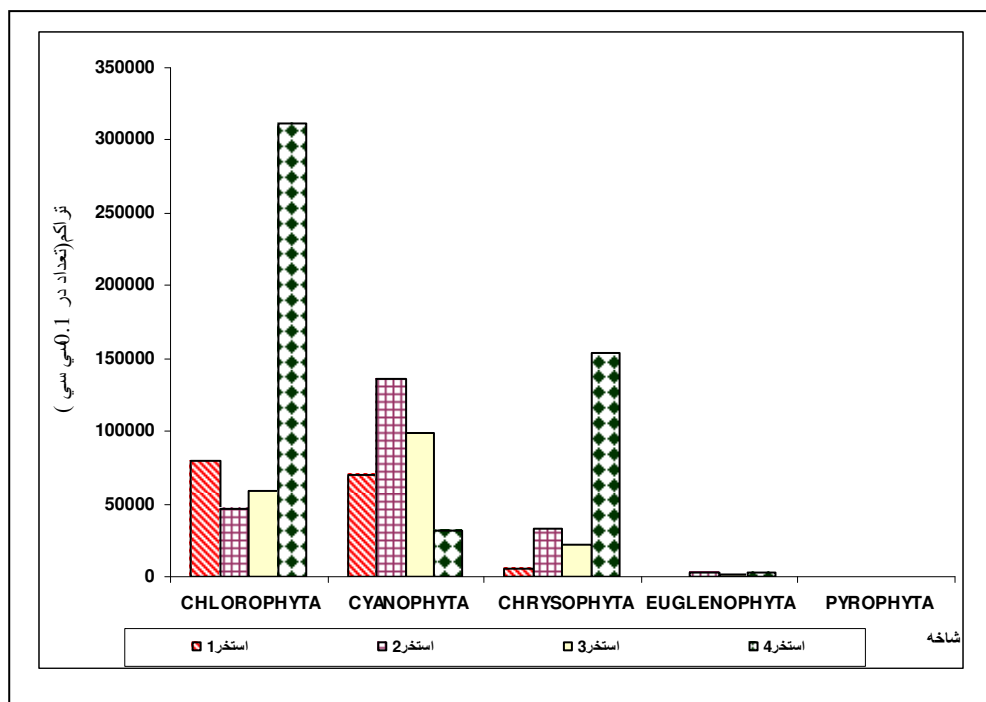
طبق بررسی‌های انجام شده توسط مربع کای، بین فراوانی و بیوماس فیتوپلانکتونهای استخرهای پرورش گرمابی مورد مطالعه، با ابتدای روده و نیز بین فیتوپلانکتونهای ابتدای روده و انتهای روده ارتباط معنی‌دار به شرح فوق وجود داشته است. به عبارتی در بررسی فراوانی بیوماس فیتوپلانکتونهای استخر روده ماهی با تعداد مصرف شده و دفع شده ارتباط بسیار نزدیکی دیده می‌شود که می‌توان از طریق بررسی فراوانی تعداد یا از طریق بررسی فراوانی بیوماس فیتوپلانکتون مصرف شده و در هر دو شکل مورد بررسی به وجود اختلاف بین مصرف فیتوپلانکتون و نوع آن پی برد.

نمودار ۱۱ - تراکم شاخه های مختلف فیتوپلانکتون در استخرهای مورد مطالعه

نمودار ۱۲ - تراکم شاخه های مختلف فیتوپلانکتون در ابتدای روده بچه ماهیان فیتوفاگ استخر های مورد مطالعه

نمودار ۱۳ - تراکم شاخه های مختلف فیتوپلانکتون در انتهای روده بچه ماهیان فیتوفاگ استخر های مورد مطالعه

۴- بحث

در پرورش ماهیان به علت خونسرد بودن ماهی، سوخت و ساز آن با درجه حرارت تعیین می شود و اشتهای ماهی در دمای 15°C به شدت کاهش می یابد و در زیر $7-5^{\circ}\text{C}$ تغذیه ماهی متوقف می شود و دامنه مناسب درجه حرارت برای ماهی فیتوفاگ $22-28^{\circ}\text{C}$ می باشد (علیزاده و همکاران، ۱۳۸۱) و غلظت نیتريتها و نیتراتها در آبهای سطحی به علت پایداری کم، اندک می باشد. نیتريت محصول حدواسط در اکسایش بیولوژیک آمونیاک و نیترات محصول نهایی فرآیند اکسیداسیون می باشد. حدود $90-40\%$ ضایعات نیتروژن دار ناشی از متابولیسم پروتئینها، بصورت آمونیاک از طریق آبششها و همچنین ادرار ماهیان دفع می گردد. بیشتر این آمونیاک به طور فعال و به صورت غیر یونیزه از آبششها دفع می شود. به هنگام آزاد شدن مولکولهای آمونیاک در اثر واکنش با آب، هیدروکسید آمونیوم تشکیل شده که به سهولت به یونهای هیدروکسید و آمونیوم تجزیه می شود. فسفر یکی از نیازهای ضروری جیره های غذایی ماهی هاست. این عنصر در فعالیت های سوخت و سازی مشارکت دارد و برای رشد طبیعی و تقویت اسکلت بدن ماهی مورد نیاز است. غذا یکی از منابع مهم تامین فسفر است و جیره هایی که این عنصر را به مقدار کافی نداشته باشد، باعث کاهش اشتها و رشد می شوند و تشکیل اسکلت طبیعی آبی را تحت تاثیر قرار می دهند و pH مورد نیاز برای ماهیان گرمابی $7/5-8/5$ می باشد که با توجه به نتایج فیزیکی و شیمیایی بدست آمده استخرهای مورد مطالعه شرایط نسبتاً مناسبی داشتند.

در استخر ۳ بدلیل برخی پارامترهای مدیریتی مانند آماده سازی استخر، کوددهی و در نتیجه با داشتن شرایط فیزیکی و شیمیایی مناسب دارای مناسب ترین شرایط برای رشد شاخه های مختلف فیتوپلانکتون بوده است و پس از آن استخر ۴ دارای شرایط مناسب تری نسبت به ۲ استخر دیگر بوده است.

بر اساس مطالعات انجام شده از روده ماهیها و آب استخرها، بچه ماهیان فیتوفاگ به طور عمده از پلانکتونهای گیاهی تغذیه نموده و به مقدار ناچیزی هم از پلانکتونهای جانوری استفاده نمودند اگر چه دیتريتها در میدان دید مشاهده می شدند. آقای مهدی نژاد در سال ۱۹۹۶ نیز بیان می دارد که نوع غذا و اندازه آن برای ماهیان فیلتر کننده مهم بوده و تولید ماهی کپور نقره ای بستگی تمام به کیفیت، کمیت و در دسترس بودن غذای مطلوب و

شرایط محیطی دارد و اگرچه جلبک از غذای اصلی ماهی کپور نقره‌ای محسوب می‌شود، ولی زئوپلانکتونها، باکتریها، موجودات کفزی و دیتریتها از منابع غذایی دیگری هستند که بصورت غیر انتخابی توسط ماهی خورده می‌شوند. میتوان گفت که این بچه ماهیان غذا را بر اساس اندازه آن بطور مکانیکی انتخاب می‌کنند و قادر نیستند انتخاب فعالانه گونه‌های ترجیحی پلانکتونها را که به صورت مساوی در آب پراکنده اند، انجام دهند. بطوریکه گروه‌های پلانکتونی بررسی شده در محتویات روده این بچه ماهیان عبارتند از: سیانوفیتها (Cyanophyta)، کلروفیتا (Chlorophyta)، کریزوفیتا (Chrysophyta)، اوگلنوفیتا (Euglenophyta) و لی در آب استخر علاوه بر ۴ گروه فیتوپلانکتون فوق، شاخه پیروفیتا (Pyrophyta) نیز مشاهده شده است که در معده بچه ماهیان مشاهده نشده است. در صورتیکه آقای زحمتکش کومله در سال ۱۳۷۴ در پایان نامه کارشناسی ارشد خود از گروه‌های پلانکتونی گیاهی سیانوفیتا (Cyanophyta)، کلروفیتا (Chlorophyta)، کریزوفیتا (Chrysophyta)، اوگلنوفیتا (Euglenophyta) و پیروفیتا (Pyrophyta) نام می‌برد که بدلیل تراکم بسیار پایین گونه‌های این شاخه در آب استخر، در محتویات روده مشاهده نشدند. گونه‌هایی از گروه فیتوپلانکتون نیز مشاهده گردید و بچه ماهیان کپور نقره‌ای اعضای همه گروه‌های فیتوپلانکتونی شناخته شده در استخرها را مورد تغذیه قرار داده است و لیکن فراوانی نسبی این موجودات غذایی در آب و معده ماهی متفاوت می‌باشد.

همچنین ارتباط مستقیمی بین تعداد، شکل و اندازه موجودات آب استخر و محتویات روده این بچه ماهیان به چشم می‌خورد بطوریکه در هر چهار استخر بین فراوانی فیتوپلانکتونهای استخر و محتویات روده ارتباط معنی‌دار بوده است مگر در مواردی که فیتوپلانکتونها دارای سائز بزرگی بودند مثلاً وقتی شاخه‌ها را مورد بررسی قرار می‌دهیم مشاهده می‌کنیم که در استخر ۴ علی‌رغم اینکه سیانوفیتا گروه غالب فیتوپلانکتونها را تشکیل می‌دادند ولی در ابتدای روده کریزوفیتا گروه غالب را تشکیل می‌دادند و یا در استخر ۳ سیانوفیتا که گونه غالب آن اسیلاتوریا بود، بیشترین تراکم را داشت و کلروفیتا رتبه دوم را از نظر تراکم داشت ولی در ابتدای روده کلروفیتا غالب بوده است و تمامی فیتوپلانکتونهای مشاهده شده در ابتدای روده در انتهای روده هم مشاهده شدند و فقط میزان درصد آنها تغییر داشته است و علاوه بر اینکه فراوانی نسبی این موجودات در آب و دستگاه گوارش ماهی

متفاوت می باشد، بین ابتدا و انتهای روده نیز این اختلافات دیده می شود که دلیل آنرا می توان اختلاف در میزان هضم گونه های مختلف توسط ماهی دانست. تقسیم بندی فیتوپلانکتونها به آسان هضم و مشکل هضم براساس تغییرات در ترکیب فیتوپلانکتونها در ابتدا و انتهای روده بچه ماهیان صورت گرفته است و این تقسیم بندی می تواند در همه موارد به صورت مطلق پذیرفتنی نباشد. در این بررسی ها گروه کریزوفیتا بیشترین درصد جذب را نشان داده اند (۳۶٪) و به عنوان گروه خوش خوراک می توان از آنها نام برد و پس از آن سیانوفیتا بیشترین درصد جذب را داشتند و کلروفیتا از نظر تغذیه ای در رتبه سوم قرار گرفتند.

Herodek و همکارانش در سال ۱۹۸۹ نیز از هضم و جذب دو گروه کریزوفیتا (Chrysophyta) و سیانوفیتا (Cyanophyta) صحبت می کند.

پیشنهادها

- با توجه به اینکه شرایط اکولوژیک دریای خزر دچار تغییرات بسیار زیادی گشت و نسل ماهیان دریای خزر رو به انقراض می باشد، لذا ماهیان پرورشی بیش از پیش اهمیت می یابند و نیاز است که مطالعات بیشتری بر روی ماهیان پرورشی انجام گیرد.
- از آنجائیکه یکی از شروط داشتن ماهیان پرورشی درشت و سالم، داشتن بچه ماهیان سالم و قوی و مناسب می باشد، لذا پیشنهاد می گردد مطالعات بیشتری روی بچه ماهیان انجام گیرد.
- با توجه به نتایج بدست آمده از مطالعه فوق پیشنهاد می گردد که مطالعات بیشتری بر روی نحوه کوددهی استخر صورت گیرد بطوریکه فیتوپلانکتونهای راحت هضم مانند کریزوفیتا (Chrysophyta) تراکم بیشتری یابند.

پیوست

بررسی تغذیه بچه ماهیان فیتوفاگ در آکواریوم:

جهت بررسی بچه ماهیان فیتوفاگ در آکواریوم، برای اجرای مرحله غذایی از آکواریومهای ۵۶ لیتری استفاده گردید که در هر آکواریوم ۳۰ لیتر آب ریخته و در هر آکواریوم ۱۰ عدد بچه ماهی پس از وزن و اندازه گیری طول کل قرار داده شد (البته جهت آدابته شدن ماهیها به محیط جدید یک هفته بعد از انتقال بچه ماهیان به داخل آکواریوم غذایی آغاز گردید). جهت کشت فیتوپلانکتونها از محیط کشت Zender استفاده گردید.

جهت محیط کشت Zender یا Z8 از روش زیر استفاده می شود:

ابتدا ۴ محلول اولیه را به روش زیر آماده می نمائیم.

محلول اول:

g ۴۶/۷ NaNO₃

g ۵/۹ Ca(NO₃). 4H₂O

g ۲/۵ MgSO₄.7H₂O

توسط آب مقطر حجم به ۳۰۰ سی سی رسانده می شود.

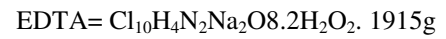
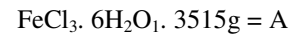
محلول دوم

g ۶/۳ Na₂CO₃

g ۹/۳ K₂HPO₄

سپس توسط آب مقطر حجم به ۳۰۰ سی سی رسانده می شود.

محلول سوم

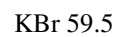

حجم هر یک ۱۵۰ سی سی

۳ میلی لیتر محلول اول و ۱ میلی لیتر محلول دوم و ۱۰ میلی لیتر محلول سوم و ۰/۰۸ سی سی از محلول چهارم

توسط آب مقطر به حجم ۱۰۰۰ سی سی رسانده می شود.

محلول چهارم

توسط آب مقطر به حجم ۶۰۰ سی سی رسانده می شود.

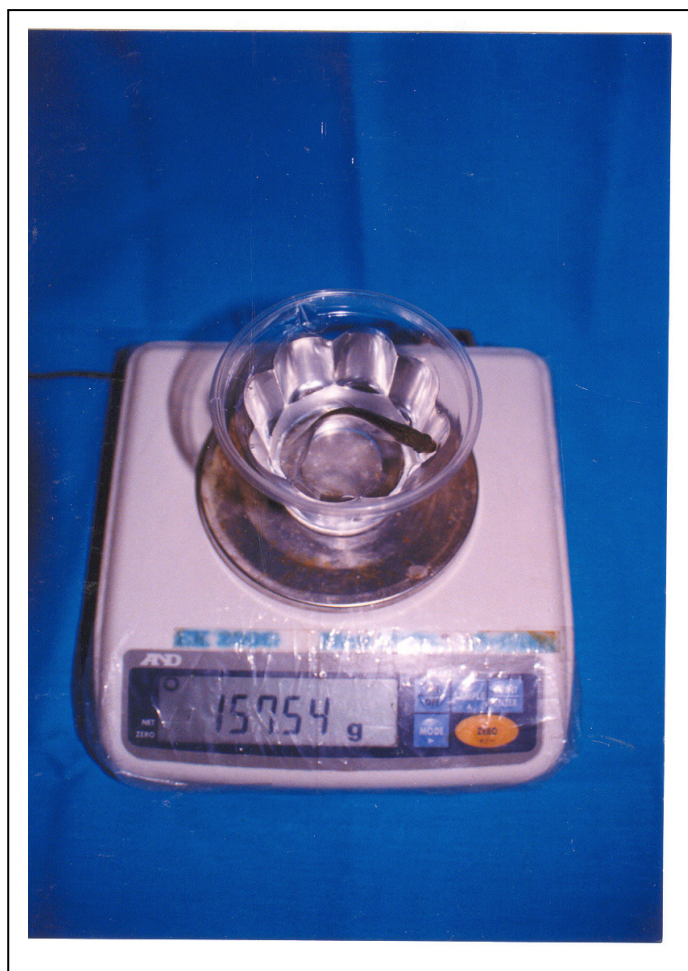
برای تهیه محیط Z8-P-N بجای NaNO_3 از فرمول زیر استفاده می کنیم

g ۳۰ NaCl

g ۲/۵ CaCO_3

g ۲/۵ $\text{MgSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$

جهت وزن بچه ماهیان در شروع مطالعات آکواریومی ، ابتدا وزن ظرف محتوی آب اندازه گرفته شد (وزن اولیه) و سپس ظرف محتوی آب و بچه ماهی اندازه گرفته شد (وزن ثانویه) و از اختلاف وزن اولیه و وزن ثانویه، وزن بچه ماهی بدست آمد (شکل ۲).

شکل ۲ - توزین ظرف محتوی آب و بچه ماهی

در هر آزمایش سه تیمار با سه تکرار وجود داشت. در تیمار اول از کشت خالص مورد نظر، در تیمار دوم از کشت خالص و آب استخر بطور توأم و در تیمار سوم فقط آب استخر استفاده گردید.

در هر آکواریوم از بچه ماهیان ۳-۵ گرمی استفاده گردید و دمای محیط ۲۲+۲ درجه سانتیگراد تنظیم میشد و آزمایشگاه یک محیط آرام با حد اقل استرس برای ماهیها بود. در حین انجام آزمایش، درجه حرارت آب و pH بطور روزانه اندازه گیری و آکواریومها بوسیله پمپ هوادهی میگردیدند.

هر ۴۸ ساعت، پس از محاسبه وزن خشک جلبک مورد نظر (که در زیر توضیح داده شده است) در هر تیمار، مقدار جلبک مورد نیاز را حساب کرده و در آکواریومها ریخته میشد. پس از بهم زدن آب موجود در آکواریوم، آکواریومها با پارچه سیاهرنگی پوشانیده میشدند. پس از یکماه مجدداً بچه ماهیان وزن و بیومتری گردیدند.

جهت محاسبه وزن خشک ابتدا هوادهی نمونه های کشت داده شده داخل آکواریوم، به مدت ۲۴ ساعت قطع شد تا رسوب نمایند. سپس توسط شلنگ باریک آب سطحی نمونه را سیفون کرده و پس از بهم زدن رسوبات کف، به میزان ۱۰ سی سی از آن برداشت کرده و از فیلتر ۰.۴۵ میکرون عبور داده شد (البته قابل ذکر است که فیلتر ۰.۴۵ میکرون قبل از آزمایش به مدت ۲ ساعت در داخل فور و درجه حرارت ۱۰۵ درجه سانتیگراد قرار گرفت تا خشک شود و بعد توسط ترازوی ۰.۰۰۱ وزن شد که این وزن، وزن اولیه بود). پس از عبور دادن، فیلتر را در داخل پتريدیش گذاشته و به مدت ۲ ساعت در داخل فور و دمای ۱۰۵ درجه سانتیگراد گذاشته و بعد توسط ترازوی ۰.۰۰۱ وزن فیلتر و نمونه را خوانده و آنگاه از تفاوت وزن دو فیلتر به طریق زیر وزن خشک محاسبه می شود:

وزن خشک جلبک = وزن ثانویه فیلتر با نمونه فیتوپلانکتون - وزن اولیه فیلتر بدون نمونه فیتوپلانکتون

شکل ۳ - توزین وزن ثانویه فیلتر (وزن بدون فیلتر و نمونه فیتوپلانکتون) توسط ترازوی با دقت ۰.۰۰۱ گرم

جدول ۱۲ ضمیمه - میانگین pH و دمای آب آکواریومهای مورد مطالعه

ماهیهای تغذیه شده با آب استخر	ماهیهای تغذیه شده با کلرلا و آب استخر	ماهیهای تغذیه شده با کلرلا	ماهیهای تغذیه شده با سندسموس و آب استخر	ماهیهای تغذیه شده با سندسموس	
۸.۳۶	۸.۴۲	۸.۷۳	۸.۱۳	۸.۰۹	pH
۱۹.۵	۲۰.۳	۲۰.۲	۱۹.۴۳	۱۹.۲	دمای آب

محاسبه میزان تولید ماهیهای آکواریومهای مورد مطالعه :

جهت غذادهی بچه ماهیان ۲-۳ گرمی؛ سه گونه فیتوپلانکتون آنابنا؛ سندسموس و کلرلا خالص سازی وبه کشت انبوه رسانیده شدند (اشکال ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷) و سپس بچه ماهیان توسط فیتوپلانکتونهای کشت داده شده و نیز آب استخر مورد تغذیه قرار گرفتند که بچه ماهیانی که توسط فیتوپلانکتون آنابنا مورد تغذیه قرار گرفتند همگی مردند و آزمایش تغذیه با فیتوپلانکتون آنابنا متوقف گردید ولی بچه ماهیانی که توسط جلبکهای سندسموس و کلرلا و آب استخر مورد تغذیه قرار گرفتند رشدهای متفاوتی هم از نظر طولی وهم از نظروزی داشتند که اطلاعات بدست آمده از اندازه گیری طول و وزن این بچه ماهیان به تفکیک در جدول ۱۱ آورده شده است :ژ

جدول ۱۳ ضمیمه - نتایج بدست آمده از طول و وزن بچه ماهیان تغذیه شده توسط فیتوپلانکتونهای کشت داده شده آب استخر:

متوسط طول ثانویه بچه ماهیان (mm)	متوسط طول اولیه بچه ماهیان (mm)	متوسط وزن ثانویه بچه ماهیان (g)	متوسط وزن اولیه بچه ماهیان (g)	
۶۷.۷۵	۶۴.۰۰	۲.۵۷	۲.۵	ماهیهای تغذیه شده با فیتوپلانکتون سندسموس (۴۰ mg/l)
۶۷.۲۹	۶۰.۷۳	۲.۳۹	۲.۱۰	ماهیهای تغذیه شده با فیتوپلانکتون سندسموس و آب استخر (۴۰ mg/l)
۶۸.۹۰	۶۳.۲۱	۲.۸۳	۲.۲۰	ماهیهای تغذیه شده با فیتوپلانکتون کلرلا (۴۰ mg/l)
۷۴.۳۰	۷۰.۲	۳.۳۹	۲.۸۶	ماهیهای تغذیه شده با فیتوپلانکتون کلرلا و آب استخر (۴۰ mg/l)
۷۰.۷۸	۶۶.۶۸	۲.۸۲	۲.۳۰	ماهیهای تغذیه شده با آب استخر (۴۰ mg/l)

بر اساس جدول فوق ، میزان تولید در تیمارهای مورد مطالعه بصورت ذیل بدست می آید :

میزان تولید = زیتوده ماهی تولیدی - زیتوده ماهی اولیه

$$\text{میزان تولید ماهیهای تغذیه شده با فیتوپلانکتون سندسموس} = 2/10 \text{ g} = (30 * 2/57) - (30 * 2/50)$$

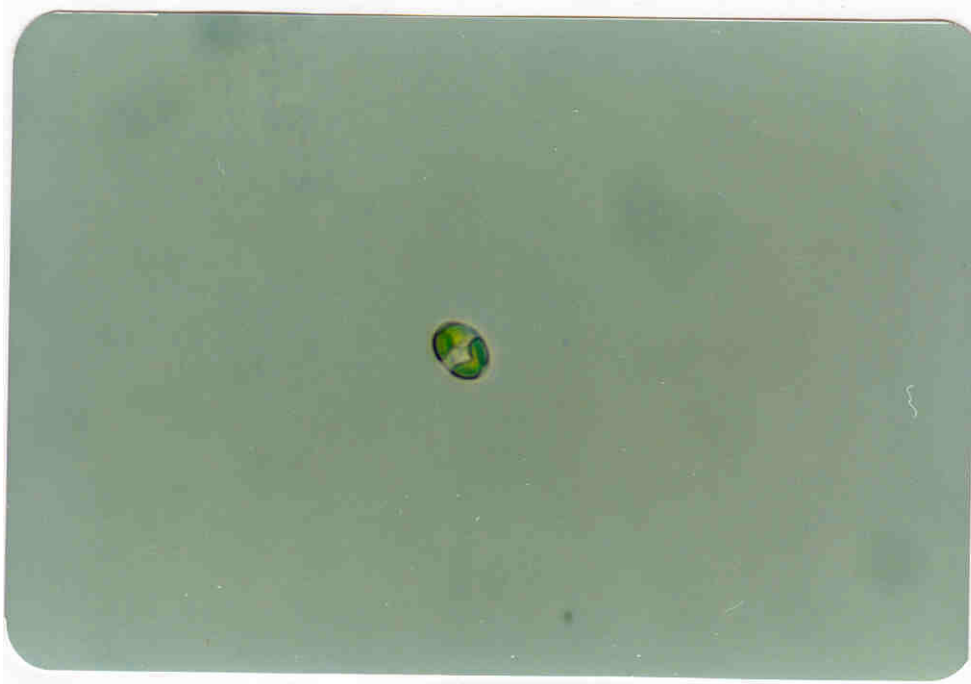
$$\text{میزان تولید ماهی های تغذیه شده با فیتوپلانکتون سندسموس و آب استخر} = 8/70 \text{ g} = (30 * 2/10) - (30 * 2/39) *$$

$$30 \text{ میزان تولید ماهی های تغذیه شده با فیتوپلانکتون کلرلا} = 6/90 \text{ g} = (30 * 2/83) - (30 * 2/60)$$

$$\text{میزان تولید ماهی های تغذیه شده با فیتوپلانکتون کلرلا و آب استخر} = 15/90 \text{ g} = (30 * 3/9) - (30 * 2/86)$$

$$\text{میزان تولید ماهی های تغذیه شده با آب استخر} = 15/60 \text{ g} = (30 * 2/82) - (30 * 2/30)$$

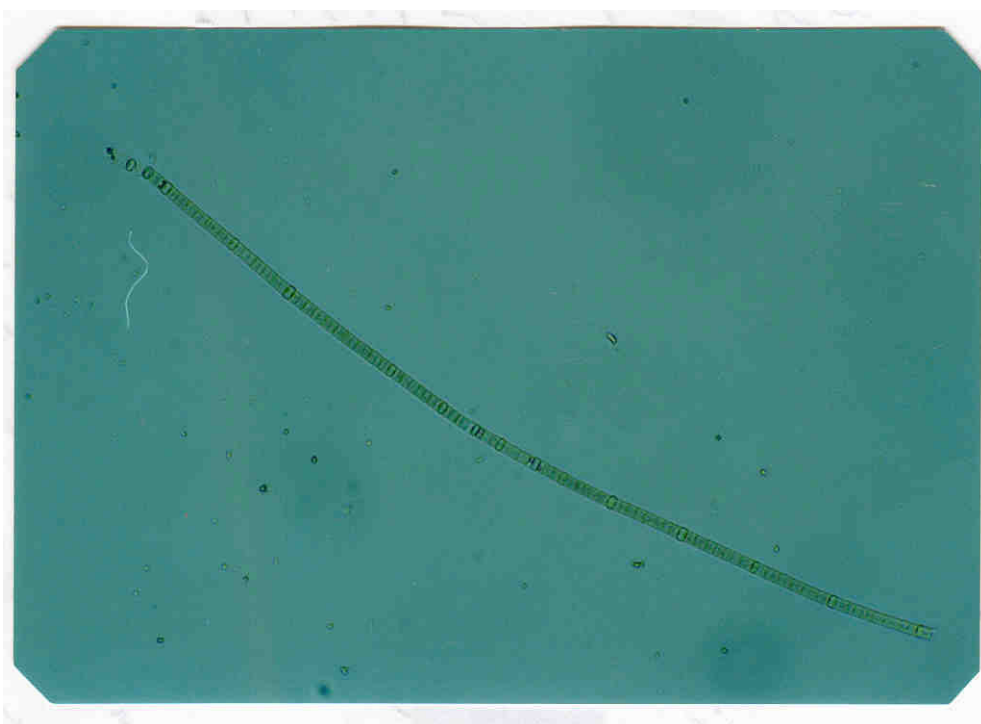
طبق محاسبات فوق ، بیشترین میزان تولید مربوط به ماهیهایی است که توسط فیتوپلانکتون کلرلا و آب استخر بطور توأم تغذیه شدند و کمترین میزان تولید مربوط به ماهیهایی است که فقط با فیتوپلانکتون سندسموس تغذیه شدند .

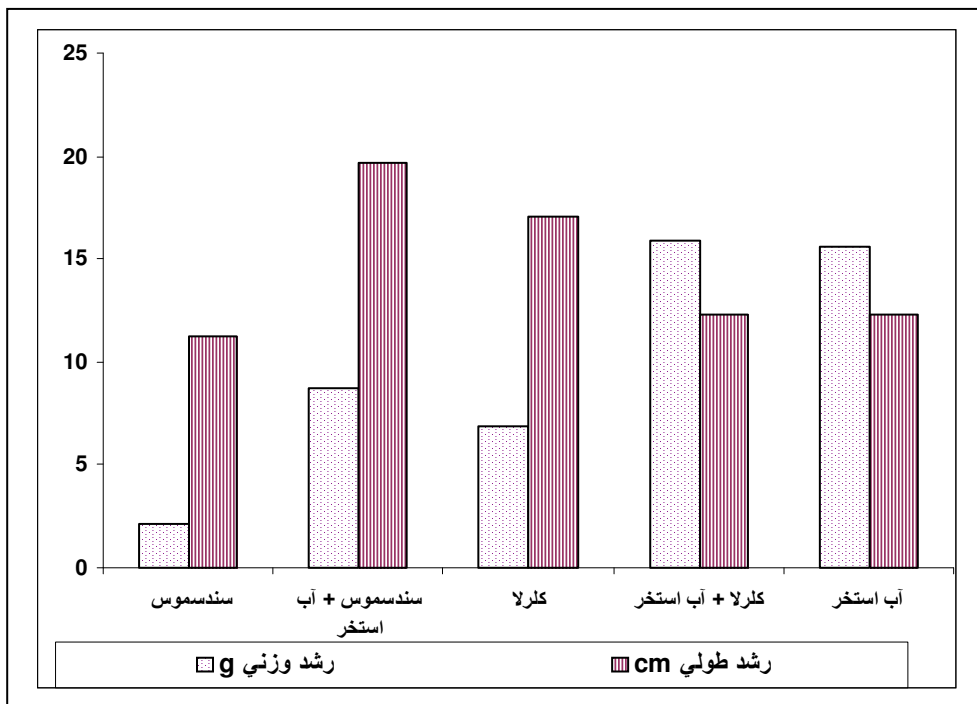
شکل ۳ - فیتوپلانکتون *Chlorella* از گروه CHOLOROPHYTA مشاهده شده در محتویات روده بچه ماهیان فیتوفاگ

شکل ۴ - فیتوپلانکتون *Scenedesmus* از گروه CHOLOROPHYTA مشاهده شده در محتویات روده بچه ماهیان فیتوفاگ

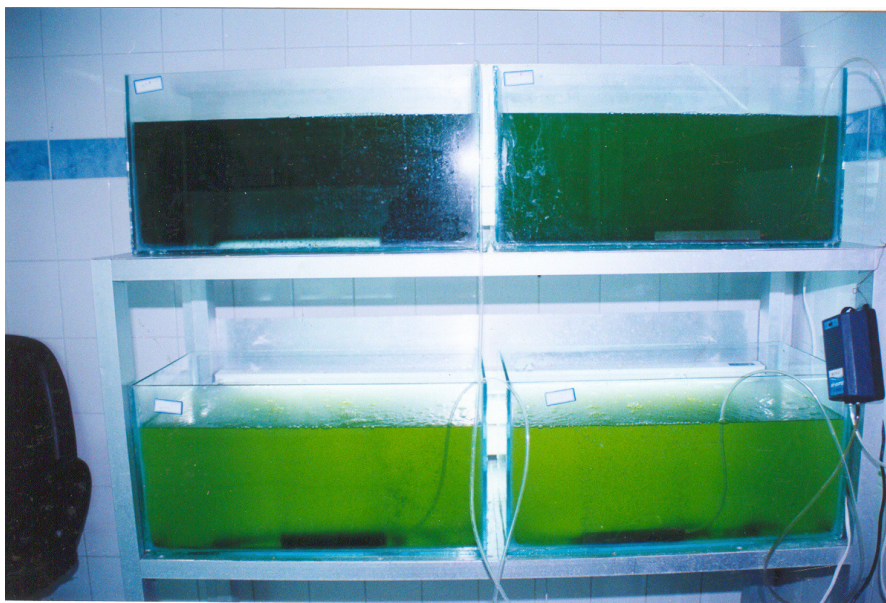
شکل ۵ - فیتوپلانکتون *Anabaena* از گروه CHOLOROPHYTA مشاهده شده در محتویات روده بچه ماهیان فیتوفاگ

نمودار ۱۴ - مقایسه رشد طولی و وزنی ماهیهای تغذیه شده در آکواریوم

شکل ۶ - استوك تهیه شده از جلبك كلرلا

شکل ۷ - کشت انبوه فیتوپلانکتونها جهت غذادهی بچه ماهیان فیتوفاک

مرکز تحقیقات شیلات استان مازندران

فرم الف) پرسشنامه وضعیت مزارع تکثیر و پرورش ماهی مورد مطالعه پروژه بررسی تغذیه بچه ماهیان فیتوفاک...

۱- آدرس دقیق مزرعه (به انضمام کروکی منطقه)

۲- تهیه کروکی از وضعیت داخلی مزرعه پرورش ماهی

۳- منبع تامین آب مزرعه

۴- منبع تامین نیروی برق مزرعه

۵- اسامی گونه یا گونه های پرورشی در مزرعه

۶- درصد ترکیب گونه ها در پرورش چند گونه ای

۷- سطح تولید (به هکتار)

۸- ابعاد استخر

۹- تعداد استخر

- ۱۰- عمق آب استخر پرورش ماهی
- ۱۱- ارتفاع (عمق) استخر
- ۱۲- مدت زمان ابگیری استخرها (مدت زمان پر شدن استخرها)
- ۱۳- سرعت اب در استخر (متر بر ثانیه)
- ۱۴- دبی اب ورودی به مزرعه
- ۱۵- ظرفیت تولید (تن)
- ۱۶- وضعیت دریچه های ورودی و خروجی استخرها (با توجه به داشتن مونک)
- ۱۷- جهت استخرها در مزرعه (بر مبنا محور طولی)
- ۱۸- مدت زمان دوره پرورش
- ۱۹- زمان شروع دوره پرورش (ماه)
- ۲۰- زمان خاتمه دوره پرورش
- ۲۱- وزن بچه ماهیان رها سازی شده به استخر
- ۲۲- وزن ماهیان صید شده از استخر
- ۲۳- قیمت خرید بچه ماهی
- ۲۴- قیمت فروش ماهی
- ۲۵- قیمت خرید غذا (هر کیلوگرم)
- ۲۶- میزان مصرف غذا در کل دوره پرورش
- ۲۷- نحوه جیره نویسی برای مزرعه
- ۲۸- فاصله های زمانی برآورد جیره غذایی در مزرعه

- ۲۹- درصد ترکیب غذای ماهی
- ۳۰- دفعات غذا دهی روزانه
- ۳۱- ساعات غذا دهی به ماهیان
- ۳۲- اسامی فاکتورهای مختلف آب که در مزرعه اندازه گیری می شود
- ۳۳- فاصله زمانی فاکتورهای قابل اندازه گیری آب
- ۳۴- نحوه کنترل PH آب استخر
- ۳۵- نحوه کنترل اکسیژن آب استخر
- ۳۶- در صورت استفاده از هواده تعداد آنها در واحد سطح (هکتار) مشخص شود
- ۳۷- ساعات استفاده از دستگاههای هواده
- ۳۸- اسامی و تعداد وسایل و دستگاههای آزمایشگاهی در مزرعه
- ۳۹- نحوه صید ماهیان
- ۴۰- انگلهای رایج ماهی در مزرعه
- ۴۱- نحوه مبارزه با انگلهای ماهی در مزرعه
- ۴۲- نحوه حضور کارشناسان شیلاتی در مزرعه
- ۴۳- چگونگی عمل به توصیه های کارشناس
- ۴۴- وضعیت پوشش گیاهی داخل مزرعه
- ۴۵- وضعیت پوشش گیاهی اطراف مزرعه
- ۴۶- نوع حیوانات مزاحم پرورش ماهی
- ۴۷- نحوه مبارزه با حیوانات مزاحم مزرعه

جدول ۱۶- آنالیز واریانس پارامترهای اندازه گیری شده در استخرهای مورد مطالعه

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
WT	Between Groups	70.125	3	23.375	.804	.506
	Within Groups	581.333	20	29.067		
	Total	651.458	23			
WA	Between Groups	75.781	3	25.260	.660	.586
	Within Groups	765.958	20	38.298		
	Total	841.740	23			
PH	Between Groups	1.354	3	.451	1.767	.186
	Within Groups	5.110	20	.255		
	Total	6.464	23			
DO	Between Groups	44.028	3	14.676	4.349	.016
	Within Groups	67.499	20	3.375		
	Total	111.528	23			
CO2	Between Groups	143.548	3	47.849	2.335	.113
	Within Groups	327.942	16	20.496		
	Total	471.490	19			
N02	Between Groups	.460	3	.153	.921	.448
	Within Groups	3.331	20	.167		
	Total	3.791	23			
N03	Between Groups	2.982E-02	3	9.94E-03	1.551	.232
	Within Groups	.128	20	6.41 E-03		
	Total	.158	23			
NH4	Between Groups	.247	3	8.23E-02	2.600	.081
	Within Groups	.633	20	3.17E-02		
	Total	.880	23			
P04	Between Groups	.300	3	9.99E-02	1.403	.273
	Within Groups	1.352	19	7.12E-02		
	Total	1.652	22			

Post Hoc Tests
Homogeneous Subsets
DO
Duncan

VAROO011	N	Subset for alpha = .05	
		1	2
4.00	6	8.0567	
2.00	6	9.2883	
3.00	6	9.4717	
1.00	6		11.8033
Sig.		.221	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 6.000.

تشکر و قدردانی :

بدینوسیله از زحمات بی دریغ ریاست محترم پژوهشکده اکولوژی دریای خزر جناب آقای دکتر رستمی و معاونت تحقیقات سابق جناب آقای مهندس امینی و نیز معاونت محترم پژوهشکده جناب آقای مهندس سلمانی که امکانات لازم را در اجرای این پروژه قرار دادند تشکر و قدردانی می گردد . همچنین از همکاری صمیمانه مسئول بخش بوم شناسی و آقایان محمد تقی رستمیان ، محمد علی حسن نتاج و ترابری پژوهشکده و نیز سرکار خانم علوی که در اجرا و تهیه این پروژه یار و یاور ما بوده اند سپاسگزاری میشود . از کارکنان کارگاه پرورش ماهیان گرمابی رستمکلا و ساری که جهت تهیه نمونه های آب استخر و بچه ماهی فیتوفاگ کمال همکاری را نمودند و نیز کلیه افرادی که به هر نحوی در اجرای این پروژه همکاری داشته اند کمال تشکر را دارم .

منابع

- ۱- خرمالی، فرهاد. ۱۳۵۷. نقش جلبکهای سبز و سبز - آبی در تغذیه بچه ماهی سیلورکارپ، پایان نامه دانشگاهی. ۱۱۰ ص.
- ۲- رضایی خواه نرگسی، محمدرضا. ۱۳۷۴. پرورش ماهی انگشت قد ماهی سفید با استفاده از شیرابه سویا و کود حیوانی. دانشگاه تهران، دانشکده منابع طبیعی. (پایان نامه کارشناسی ارشد شیلات)
- ۳- زحمتکش کومله، عسگر. ۱۳۷۴. بررسی تغییرات کمی و کیفی فیتوپلانکتونها در استخرهای پرورش ماهیان گرم آبی و نقش آنها در رژیم غذایی ماهی فیتوفاگ. دانشگاه تهران، دانشکده منابع طبیعی (پایان نامه کارشناسی ارشد شیلات)
- ۴- ساپوژنیکف، و.، ۱۹۹۱. هندبوک هیدروشمی برای تولیدات ماهی، انتشارات مسکو.
- ۵- ساپوژنیکف، و. آگانووا، آ. ای.؛ آرژانووا، ان. و.؛ نالیتووا، ای. ا.؛ ماردوسووا، ان. و.؛ زورباروویچ، و. ال.؛ باندارینکو، ای. آ.، ۱۹۸۸. روشهای تحقیقات هیدروشمی عناصر بیوژن، انتشارات مسکو.
- ۶- گنجیان، ع. ف. تهامی، گزارش دوره کشت جلبک، مرکز تحقیقات شیلاتی استان مازندران. ۱۳۷۶
- ۷- صالحی، فرزاد. ۱۳۷۶. بررسی ترانسفرین در ماهیان فیتوفاگ پرورشی. پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه تربیت مدرس نور.
- ۸- علیزاده، م. و دادگر، ش. ۱۳۸۱. مدیریت تغذیه در پرورش متراکم آبزیان. انتشارات معاونت تکثیر و پرورش آبزیان.
- ۹- نظری، رجب محمد. ۱۳۷۵. زیست شناسی و تکثیر ماهی کپور. انتشارات معاونت تکثیر و پرورش آبزیان - اداره کل آموزش و ترویج. ۹۳ ص.
- ۱۰- نوری، میر عبدالوهاب. ۱۳۶۸. شیمی تجزیه آب. جهاد سازندگی استان گیلان.

۱۱- وثوقی، ع. و مستجیر ب. ۱۳۷۱. ماهیان آب شیرین. انتشارات دانشگاه تهران.

- 12- Berg, L. S. 1968. freshwater fishes of the U.S.S.R. and adjacent countries, 4th edition. English translation by O.Ronen Jerusalem TPST Press. Vol. 3: 58-70
- 13- Bony, A.D 1975. Phytoplankton. Great Britain. 118 p.
- 14- Clescert, L. S., Greenberg. A. E., Trusell, R. R., 1989. Standard Methods for the Examination of water and water, American Public a Health Association, Seventeenth edition.
- 15- Drenner, R. W. K. D. Hambright, G. L. Vinyard, M.Gophen and UPollinger, 1987, Experimental study of size – selective phytoplankton grazing by a filter feeding cichlid and the cichlids effecton plankton community structure limnol. ocednogr.
- 16- Edmondson, W.T., 1959. Freshwater biology second edition. John Willey and Sons.
- 17- Karim, mahdinejad. 1995. Studies on feeding value of selected algal species for filter feeding fish and zooplankton., Phd.Thesis p.p 120.
- 18- Herodek, S.I.Tartai, Olan and L. Viros, 1989, Feeding experiment with silver carp (Hypophthalmichthys molitrix) fry. Aquaculture.
- 19- Martyshv, F. G. 1973. Pond fisheries, vysshaya shkola publishes, Moscow.
- 20- SHARMA, O.P. 1987. Text Book of ALGAE. Tata MCGraw – Hill publishing Company limited. New Delhi. 396 p.
- 21- Smith, D.W., 1985. Biological control of excessive phytoplankton productioncan. J. of fish and Aquatic sciences.
- 22- Smith, D. W., 1989. The feeding selectivity of silver carp (Hypophthalmichthys molitrix) val. j. Fish Biol.
- 23- Sokal, R.R. and Rohlf, F. J, 1981. Biometry. Freeman and Co., San Franc. USA, 776p.
- 24- Sournia, A. 1978. Phytoplankton manual. Unesco, Paris. 337 P.

Abstract

In order to study phytopagous fingerlings feeding in fish ponds, simultaneously to the beginning of warm season and cultivation, fingerlings of 3-5 gr from 4 ponds in Mazandaran province were captured, fixed with formalin, then transferred to the plankton determination laboratory of Caspian sea ecologic institute.

Based on carried out studies on the first and the end party of their intestine and the pond water, phytopagous fingerlings feeds on phytoplankton, zooplankton and detritus. But the essential nutrition was on phytoplankton and detritus. Planktonic groups were formed of Cyanophyta, Chlorophyta, Chrysophyta and Euglenophyta. But in addition to these four groups Pyrophyta was present in fish pond water.

Relative abundance of these nutrient organisms in water and intestine was different. Also in most cases a direct relation was observed between the intensity of water organisms and intestine ingredients.

Based on this study, essential differences of digestion were observed following to the source of nutrition and the most difference were considered in digestion of Chrysophytes, Cyanophyta and Chlorophyta. Base on the results of this study we propose to make more studies on fertilization and the proportion of different fertilizers in fish ponds in order to obtain easily digestible phytoplankton thus increase in fish exploitation.

Key word: Silver carp fry, Nutrition, Phytoplanktons, Zooplanktons, Chrysophyta, Cyanophyta, Chlorophyta, Pyrophyta, Euglenophyta

Ministry of Jihad – e – Agriculture
AGRICULTURAL RESEARCH, EDUCATION & EXTENTION ORGANIZATION
IRANIAN FISHERIES RESEARCH ORGANIZATION – Caspian Sea Ecology Research
Center

Title : Feeding investigations of silver carp (*Hypophthalmichthys molitrix*) fingerlings with emphasis on dominant phytoplanktons

Apprpved Number: 78-0710142000-03

Author: Fatima Sadat Tahami

Executor : Fatima Sadat Tahami

Collaborator : K.Takmilian , A.R.Keihan Sani , A.Makhloogh , H.Yoonesi Poor, Y.Eri

Advisor(s):-

Supervisor:-

Location of execution : Mazandaran province

Date of Beginning : 2000

Period of execution : 2 Years & 9 Months

Publisher : *Iranian Fisheries Research Organization*

Circulation : 20

Date of publishing : 2013

All Right Reserved . No Part of this Publication May be Reproduced or Transmitted without indicating the Original Reference

MINISTRY OF JIHAD - E - AGRICULTURE
AGRICULTURAL RESEARCH, EDUCATION & EXTENTION ORGANIZATION
IRANIAN FISHERIES RESEARCH ORGANIZATION- Caspian Sea Ecology Research
Center

Title:

**Feeding investigations of silver carp (*Hypophthalmichthys*
molitrix) fingerlings with emphasis on dominant
phytoplanktons**

Executor :

Fatima Sadat Tahami

Registration Number

41629